

AMERICAN TELEGRAPH.

LIBRARY OF THE
Massachusetts
Bible Society

Amerindian Aggregation

Catalog No. TSO. 2 /A 1883

Family TSONECAN

Sub-Family -

Branch -

Group -

Language YAHGAN

Dialect -

Locality Tierra del Fuego ^{70° W} 53° S

Contents ACTS

Version first edition

Translator Rev. T. Bridges

Published by BFBs

Place LONDON

Date 1883

Accession No. 1238

Accession Date May 31, 1934

Price \$0.22

APOS'L'NDEAN UZTAGU.

THE ACTS OF THE APOSTLES

TRANSLATED INTO THE

YAHGAN LANGUAGE.

London:

PRINTED FOR THE BRITISH AND FOREIGN BIBLE SOCIETY,
QUEEN VICTORIA STREET.

1883.

LONDON:

PRINTED BY GILBERT AND RIVINGTON (LIMITED),
ST. JOHN'S SQUARE, CLERKENWELL.

PRINTED IN GREAT BRITAIN.

A POSL'NDIƏN UZTAGU.

Capt^s I.

1 Ája àgjida seja Tiofilus Jezus muni üstqasjin,
muni-àgjasin ácun,

2 Cunji məlupj eunjin tūmucəjasin eunjin tstseél-
lasin aposl-ndjananima eunjin muni tūmütşamutəsin.

3 Cunjin cundjananima ým sūnqāpan cutumual-
gunuda sqguèllaśin, cundjan cumunit-alagumutuda
eunjima ferti məla, cijagjat-umuruda cundjananima
Ged'nçi cijdumupj.

4 Cunjin tsumutasin cundjananima, eufeida cundja-
nanima, cundjan muf bav çeél'ütusū Jerusalem,
cundjan muf tstşamutua gqta Dqrıqecin uşqrisin,
etümuraśin sananima.

5 Jon sūna cumuni-tüñasida simqci, san mutta
san tsumqanasiça 'İma Cuspica mutan məla eßsin.

6 Cunji uşpan cundjan tumeagatasin cucusumuri-
sında eunjima, ñ Lərda, unda sa qrum çasasinqmü-
tana Izrqel?

7 Cucusumunda cundjananima, San bav mamumuraci
cutupj məla, Dqrıqecin cutupj eßupan cjealqmata.

8 San mutta san tūmütqabılamutuana, 'İma Cuspik

sananima cupqatsamunimus, Jerusalem san qeagjat-
umurea jacjipj, Judeanda, Samarianda, mulasan
usnealupjnda.

9 'Dançita cutqellaſin, cundjan alagupalqnaſin cutu-
mucjida, ſaca eunjima cutjaſagqmatuda cundjanan-
ima.

10 Cundjan ā alagupalqnqdara cičicja učja cumbjā
cutſamunida cundjananima, qgu a eudufmunipicinda.

11 Cucutqnpicinda ḡ Galale-ndſlumēala cundqm
san alagupalqnu qganupj? Šançi Jezus sananima
qrum qeel-učjaſin évn-upj, cuçisunatea euc'alaguna
san alagunat-učjaſin évn-upj.

12 Cundjan eunji uſpan eufunatuda Jerusalemupj,
Oliv tułarandſlum cutjnisdida, eunjin amucq-muni
Jerusalem-ndſlum Sabał mela tħna.

13 Cundjan mutqtuūgataſin cutuſucjisinda qgu
ruumupj. Pet̄s, Jamz, Jon, Andru, Filip, Tomas,
Bqrtolemu, Matu, Jamz, Alfeas-nçi mqeun, Sjman
Zelotez, Judas Jamz-nçi macusin cundjan cuċan cuma-
tsumutisinda.

14 'Sandjan cuca eqmawsmutisinda, cəpjamatim cugj-
sinanqmuſuda cundjananima, Mesinda Jezus'nçi
dqbin, cemacuseolandjan áewn.

15 Cunjidqra Pet̄s eucumunida muſatjamalim ùna-
tupan cutumunida, eueutqnuða, Cundjan euārūmugq-
tuda uceali úndrid tēnti-nda.

16 Ujamalim, macusāmalim Šançi scripçs cuāla
məastqguða 'Iema Cuspik tħequtqnaſin Davidicja Juds-

upi ularstugatafin cunji ealançi Jezusima atasin ēqgunqnupj.

17 Cunjindqgia īananim a cumuni-tsamutada, cunjin cutumujaminada cūc' īan tumujamiñgjatacun.

18 'Şançiūn cutstetatada tucula ularaci tstasaqnafin, cupuseçlatada, cuūlqpusçuluada upuk.

19 Jerusalem tumutuandjan cutupi cuūlqmurisinda, cunji tuculupi cutstüapqnisinda, Aceldama, cunjindqgia tucula sqpaci.

20 Una sqm buç cecamandecēata, Cunjimin uetur cumunūana àman'apisùa, cunjin tumugqligafin ácu ûn cuā tumugqlikgqmatea.

21 'Şançi àmalim īananim muni tsamutafin Jezus tsugjnqdqra īananim.

22 (Jon tūnañisin cunji wspan cunji məlupi Jezus tstumusçejasin,) īan ā umunūan үceali ua īananim ḡisinan-umurupi cunjin àmanqnafin.

23 Cumunisinda cumbjā, Jozef matçapunañin Bqr-sabas, çil ácun matçapumutañin Justas, Małeas'nda, cunda.

24 Cqmüsisinda, eucütqnisinda, Sa Lerd üljealqmütua àmanqdqrupi suscin, sa ā t̄yalagunean īananim cunji үupi sa eüsgjagatacun.

25 'Fananima tugjsinqmütü şançi ûstqgupi, şançi jaminupjında, Judas tumuculenatañin ulqpeastqgasin, tumuqsaatupi ciçin miçipj.

26 Cjqtusinda lot, lot eçgundecuda Małeasupi, cunji wspan cunjin cütsa-ûstukmunida elevn aposl'ndjananim.

Cäpts II.

1 Penticost məla cüeqgasın, cuūla-tüūgatusında mamurumunqpj cüç' ucqn.

2 'Əm ejə əpan eudəuda qəgunandşlum cüeqsesi jzuc úşa, cuūla müşidə cunji ucətupj cundjan təməagatasın.

3 Cundjan eutecisinda püşəci cüca lun alaguna, eudecəda cundjananima təşə əqən.

4 Cundjan cuūla təməcəspigənatusında jzuk 'Əma Cuşpica, eutecətqniada cundjananima ácu guta üru, Cuşpik təcətqənqci cundjananima.

5 Cutəmətəda Jerüsalem Jüəala sūn mütətas'ndjan əsərəalandşlum.

6 Cundqm upqəsiyğutqənasın àmana cuçgıameagatəda, cutstunnacəsində, cun-djəndqgia qmanqdqra emurisinda cundjananın guta əpan.

7 Cuūla tunnacəsində, cumacətqənqpicində új-gumbj ; 'Şəndjan cəmuşgjataca jananima Galale'ndşlum əala-ücia !

8 Cundqm jan muşgjata qmanqdqra jananın qşə əpan.

9 Pqrliandşlum, Mediandşlum, Elam'ndşlum, Mesopotamia mütəəala, Jüdeanda, Capadəsianda, Pontas'nda, Aşanda,

10 Frijianda, Pamfilianda, Ejipt'nda, Libianda, Sjren cumisealan ácən, Rom mütəandjan, Jü àmalimdjən, Proseljt'ndjan ácən.

11 Cret'ndşlum, Arabiandşlum, jan muşgjata cundj-

ananima cutqna īananin áşadqra Gəd'nci üstaqupi
abjlqeı.

12 Cundjan cuūla tunnacısında cumacutqnapicinda
đ Ap'şan?

13 Ácundjan całengutqnisında, 'Şandjan cuūla
tqlamulamenur ərəuma īn.

14 Pets cutsumunida elevn'ndjananima, cugqlaŋgu-
tqnuda cundjananima; Jüdeandslum eala, Jerusalem-
'ndslum ácun san ā puſatəa şan, san ā muſatea
étumurea sananima.

15 'Şan annı eunjiqci əgjā Jöel umuraſinaca qta.
16 'Şan annı eunjiqci əgjā Jöel umuraſinaca qta.

17 Gəd eucutqnuda, Átucusellatecəa şa eufrieunçι
ámanqdqrupi, sananin məcəndjan, məcəpəndjan ácun
ejəgjat'umurisineə; sananin ərəum eala cutecisineə
ácun alaguna, sananin dərəqəala eufieqlisinəə ácə
ʃucqlu.

18 Cunji məlealan átstucusellatecəa ja təmugaligü
ujamalimupi, cəpjəmalimupında şa Cufrieunçι, eun-
djan eucəqgjat'umurisineə.

19 Átuəlagunəə sananima ácun alaguna matun-
nacqci ùna évn, ùn үsinda, sqpa, puſqci, uſeu, şacanda.

20 Lum cutümqəməsətəə, ánnıca cutümətusq-
punatəə, cunji úlu matunnaca məla Lərd'ndsluma
bqv ja məlatecəə.

21 Ámanqdqra Lərdicja sün təməmətaūkmətə
ejəmanqmətisineəaməs.

22 Izrqel'ndjan san ā murəa şan. Jezus Nazareta àmanuā Gəd sananima cutqalagqewruda cutupj sūn, muni tıyalagañtqgasın sananima abjleastqgu, matunnacqcinda, ácun alagunanda muni tıyalagunaşin, Gəd muni tıñtqgasın cunjima, san cutupj ūlq muruda annu.

23 Cunjima san atuda, san qeussacutuda, san tqepunuda ulqipjuşa, Gəd cumjamana cumujəala-taqında cunjima cutupj qtealan.

24 Gəd cunjima cəamanqnuða, catupuseçlatuda apuna suk, cunjinqgaçic-undaqia apunqci īa cutacefa.

25 David mutta cutupj ejəgjida, Ája tecida Lərdieja şa sun, cunjin cutşumunata ja usjipj, ja məstuk-munipj.

26 Cutupj ásabagıduða suscin, áciñgqlqnuda lun, ş'apin cəəa ā sabagıda.

27 Sandaqia bəqv āl үεθa şa euspik apunqci, sqəçik alagunat'umfcqna sin 'Emqcinçi.

28 Fa sa tujəalqnuða àmanqsinqmutu, sa tstumutecit-usabagıdua ja úlu sina tellan.

29 Ujamlim, macusàmalim tıqmumurisin ja sūn patriqreupj David, cunjin qta capunuða, cutqumqanmüçida, ciçicja tıqeasin ja ā tec išançı-isin qırwam.

30 Cunjindaqia ejəgjat umuruða cunjindaqia ejəlaqmıtuða Gəd ciçicja sūn səsanaşin, ciçinqqapan mqeu cunjin miş umunùana Crjst'nci, cunjin miştumutuana ciçina frona.

31 Cetü ja tstecipusatasın eucutqnuða Crjst'nci

ẽamanqnuþj, cunjimin eufpik maſ bqv maellqeи апу-
nqeи, cunjimin ari maſ bqv ufcanøana.

32 'Dançι Jezus Gəd cẽamanqnuada annu, cutupj ÿan
àmanqdqra ÿan munit uumureana.

33 Cunjin däggiä qrum cutumutumqasirmata
Gəd'ngi ussipj ûsa, Däruqcein ciçicja qeqli-tqgasinaca
'Fma Cuspicunçι, qrum cutualagatqk sananima san
cutupj muſuarmata qrum.

34 David'ndaqgia bqv ja äla cumuçida évn'upj, cetü
mutta cucutqnuada, Tşenqci cucutqnuada ýacja tşenq-
cinçi sa tsumutua ja ussipj.

35 Nan äüla tutecilatea scja scja çgurmutsandja-
nanima.

36 Izræl'ndslum'ndjan san ä ül jəalenateana zün
Gəd cümunida cunji Jezusicja san çiceussacutasin
Tşenqci, Crjstqecinda.

37 ¶ Cundjan şanupj murasin cumuqqqlqnisinda
maam, cucutqnisinda Petsicja, ácun aposl'ndjananima
ácun ; ę Hjamalim, macusàmalim cundqm ÿan äla
üstqgu?

38 Pets cucutqnuada cundjananima, Maam monisina,
tumqanasisina, Jezus'ngu 'qpan san àmanqdqra,
tstumqasqewluan ulqpa, san tstumutqguana 'Fma
Cuspicunçι.

39 Sananima şançita ciaſqrida, sananin ejñalupjnda,
àmucœalupjnda, cüca ûru Lərd ÿananin Gəd ejit-
menqgu.

40 Æru ácun cucutqnuada cundjananima tuzqnu-

natupj, eucutqnuða, Maam mamsstecusina qrum
mütüa ñamana çgqtucıarıa sananima tuqruqatañna.

41 Cundjan cutupj tumuraðabagıdañin cutumqanasiñda,
cunji məlan cundjan cutumqatutqāatusında
mutan fırz'nd ñamana.

42 Cundjan cuā mafıarmutisinda sūn aposl'ndjan
munit-umurasın, cutıugusında cundjananima, cuma-
tıugatıumutıpicinda úñgumbj, cumatıugqamısmutuda
úñgumbj.

43 Ñamanqdqra cumaacunatusında, aposl'ndjan cuñst-
tqusında ñırı ñstqgu matunnaeçci, ácun alagunanda
cutuqalagunisında.

44 Cunji ñamali mafıarmutisinda cutuqgusında, cundjan
eueipj cutumisinqmutisinda.

45 Cundjan cutetatımulqeüsında ısin qta mutq-
gasın, setwanda cundjan ñtugqgasın, cullum ejmüsında
ñamanqdqrupj qruqırmutañin apitupa

46 Cundjan cumuni tuqgusında templ'un məlealan
catumisında cùqnin ucatealan sabagudatas, suscin-
tasanda.

47 Cēaşqmutisinda Gədicja, ñamanadqra cundjananima
cuşqatasinatusında; Lərda məlealan cututıp-
tatuda qşçupi eiçicja tımeamanaqmutañin dıjananima.

Captı III.

1 Pets Jon'nda cucumuçida templ'upj qmüsü tıqmüsü
şaran njnqci.

2 Qa ñljnqci munisın cutacea ñljna, cumuni tımu-

umistecuda cunjin mèlealan templ tumuçin matua-punaſin Uletas, cunjin cumuni tqmuſmutuada cutupj munit utuſmuçijin-djananima.

3 Cunjin tecisín Pets Jon'ndacija muçipicisin templ'upj cutstumumutaūg alagunuda cundacija.

4 Pets Jon'nda calagumunipicinda ciçieja, cucutqnpicinda alagunea sa ípicja.

5 Cumusatuda cepicja, cunjindqgia cqnisqnuada cunda eja-la mutaḡgu ciçiejipj.

6 Pets cucutqnuada, Silvs gold'nda į bqv āl-icemuni, ácuna-tupan ámutaḡgu seja, Jezus Crjst'nçu-qpan saçiqmqtqana, satjneana.

7 Cunjin cutstucamqtuda cunjima uſjipj, cucítacan ciçin esiqpj eufan-ātuſ'nda cabjlenatqpicinda.

8 Cunjin cqgundecilatuda, ejnuada, cutsumuçida cundacija templ'upj, īnqci, ùqnqci, cēufuada Gədicja.

9 'Āmanqdqra calagunatuñnisinda cunjima cēuſisisinda Gədicja.

10 Cundjan cjoalqnisinda cunjima euc'qan muni tstqmuſmutaſin templ tumuçin Uletas, cundjan úlu cutunnacuſında cunjin tumeamanqnaſin.

11 Āeljnafin eatutſqnuada Pets, Jon'ndacija, āmanqdqra cutuməakdqtuada cundacijipj posçupj matua-punaſin Solamançea, úlu cutunnacuſında.

12 ¶ Pets cutupj tecisín cucutqnuada āmalimupj, Izrəel'ndylam'ndjan ġ Cundqm san tunnacalagu-palqnu? ulla èngicealan ípicja cutupj ūſtagu abjla.

13 Gəd Abraám, İzac, Jacub, īananin mutacijin

áewan munit-awqumumutasin, cunjin eumugwarmuta cemqesunçi Jezusima, san éqqumanaupi tqaşin, san cutupi álaşqnuada, Pjlat uaqutqnaşin ciçicja éamanqnpurji.

14 San mutta san álaşqnuada 'Emqacinçi, Dünqacinçi, san jida éamanqmutupi ulapatueçcinçi.

15 San acupunuada éamanqmutuqacinçi, Gəd mutta cunjima cuçila éamanqnuada, jan cutupi uljəalqmata.

16 Cunjimin qpa ípa çisinamutacun cutuabjlqnuda şançi ünçi san alagumgjatacun, san jəalanqjatacun, ciçicijipj çisinana sananima cutqalaga-éamanqnuada cunjima jm şuna qpan.

17 'F annu jəala san tunnacat-acupunuada cunjima eucunjita sananima tşenmütuqandjan.

18 Cutupi ustqgu Gəd jananima eucçqli-umuruada profit'ndjananima, Crjst məs tumutusqgunat-apunəana, cundqma qpan qrwum cuustqguda.

19 ¶ Monisina, şqñunatusina, san tumuqasqewatea sananin ulapa, Lərd cuttacun cutusinamutuqmus sananima.

20 Cunjin cutjamineəamufs Jezus Crjsticja jan jat umuraşin sananima.

21 Évn ciçicja cümuçña nanupi cunjin cutumututasaneana Gəd muni tucutqnaşin imä profit'ndjananima qtealan cutaceta.

22 Moziz mutta şun cümuruda jananin mutacjin mutasin djananima, Lərd sananin Gəd cümuniqguana sananima sananin àmanandylum euc' ja jat-umu-

niſin, cutupj san āla muni-mıſteqmurəa cutacea
cunjin cutanqmus.

23 Cunji àmana cutupj profit mıusıtsqınmus cun-
jin bqv tımeamanqmıtuana àmanqgumunuń.

24 Cıc'şıń profit-dıgra Samıel'ncıuspan munit-
umurasıń şançidqrupj-ıpın cıqıat-umurisında.

25 Şan profit'ndıluımcıyalıjamalim, şanın mutacılın-
djananıma Gəd cumutańga-qqıja, cunjin umurasıń
Abraámicja şançita, Sin cıyalıjamalıupj àmanqdıgra
cuçışabagıdisineá.

26 Sananıma tıſabagudupj Gəd cuğat-ıjaminuda
cımqańci cunjıma ēamanqnaśin-çıuspan, cunjin sa-
nanıma cuçeqli-mutıńnurgjata san munit-ılpunur-
mutacıan.

Captı IV.

1 Cunda ā cutqnadıgra àmanupj prest'ndjan, templ-
tıen-muniānda Sadıse'ndjan ácun cumanusaatıda
cundacija.

2 Cutımurat-qrugatusında cunda muni qıgıt'umu-
rasıń àmanançı, munit-umurapicisin Jezus muſ nan
ēamananıeá àmanqdırançı.

3 Cısalapa-catılsında cundacija, cutımutisında cun-
dacija priz'n ámaſunnupj, cuğa-cııqıgıjamunida'ndıqıja.

4 Wru àmana murasıń qıgıt cumısatılsında, cundjan
cuñrıumunida fıv fız'nd'upj.

5 Ámaſunna cundjananıń tıenəala, qıtealandjan,
scrijb'ndjan ácun,

6 Anas'nda manəana preş't qa, Cjafas'nda, Jon'nda, Alegzands'nda, manəana preş't nçi ucatealandjan cuūla tuğusında Jerusaləm.

7 Cundjan үmuniellaşın cundacija ùnatupan eucetu-murisında cundacija ȝewndqm sapa-tumutqabılqnuada, tıapı-üstqgunda şan?

8 Cunji-dqra Pet̄s jzuk eucuʃpigunatuda, cundjananıma eucutqnuada, san əməna məstecəcindjan, Izrəl-'ndşlum ətəala.

9 San tul' ueatumura ípicja, íp' íma üştqgasın dupuançı cunjin tətuməamanqnaşın.

10 San əl jəalenatəana, Izrəl'ndşlum'ndjan ácun, Jezus Nazaref'ndşluma san qeussacutupunaşın Ged cuçila əamanqnuada, cunji Jezus cəamanqnuada şançı əançı sananıma cutşamunatacun abılqei.

11 'Şançı şin cunjiqci san álaşqnaşın, cunjin ərum manəana macarıqa ùna əmuran.

12 Ácuna bqv əla muni şün maçisinana, ácun bqv əla muni qa əmanupi matqqua şananimə məstuk-mutqa.

13 ¶ Cundjan tecisin Pet̄s, Jon'ndacija maacunat'a-pisùqmütü, cundjan müʃ ácun cutecida cəpicja matu jəalenatunnacqpi, mulamiqpjında cutstunnacusında, cundacijipj cutecisinda Jezus matuúpqsumutuapı.

14 Calagumutisında əançı tətuməamanqnaşın cundacija təwamunisın, cənnəsisında cundacija ȝgqlana.

15 Cundjan cumisùpj şamièllaşın-çiaʃpan cundacija cumaqtaʃuda úŋgumbıj.

16 Cucutqnisinda ḡCundqm jan ala ūştaqqa şançı uqpicinçi? şūnqcei cuūştqgupicinda matunnacqcei, Jérusalem cumutacundjan cutupj cuūla maşmuta, janagaçik cutupj duçicijea

17 Amanqdara müşardunəala cutupj àgja jan ala tumaacuňgutanəa cundacja, cunda ā cutqmataūna şançı ăpan ámanqdqrupj.

18 Cundjan jisinda cundacja eüscisinda cəpicja qila àgijipj, qil' umurupj Jezus-nçicijipj çis.

19 Pets, Jon'nda cucutqnapicinda cundjananima ḡApa! cundqm san mujəalumutu, und' jan ĵat urumuna sananima, Gəd'nçicija?

20 'Fan ā cutamunūana jan muni muraşin, jan muni tecisin çis.

21 Cundjan qil-isumapiëllasin cəpicja cıjaminisinda cundacja, cutupj eunnasisinda tütüməňa, àmalim 'ndaqia eufipalqnuða, cundjan dəqgia cutupj euūla sabagureutqnisinda Gədicja eunjin tuūştqgasın.

22 Cunji uan tumeamanqnasın cuçışturamutuða ferti ð.

23 ¶ Cucqtacqpicinda eiçin àmalimupj, cutupj euūl umurqpicinda manəana prest'ndjan, serjbndjan cutqanasın cundacijipj.

24 Cundjan cutupj muraşin eucítacun eugqlaňgutqnisinda Gədicja, Lorda, sa annu Gəda ăpan évn, үsin, écan, cutupj eapjasagjatacundjan ácun sa tupan saúlœastqguda.

25 Sa sa-tucutqnuða David'nçi à seja urumumuta-

sin ñ Cumudua éan àmali culalqnara, cumudua àmali muni-mujealqmütara mulamia?

26 Usin mutuandjan eiñ eueugurmunda, tseñaqeindjan cutuñgatusında Lerd'ncicijipj çgatupi, ciçin Crjsticja áewen.

27 Érad, Ponjas Pjlat, Jentjl'ndjan, Izrquel'ndjan cutuñgatusında sina íma cjualançjeja tugjatupi.

28 Sa įa tucuqnañin ñta cutupi cuñstqguñinda euea.

29 Lerd ála mura cundjan ñrum isumapiëllasin, ála gjisinacutqununa ñananima scja cumuñataciandjan maacunat apisña sina ñgja.

30 Utselqununa ñs ñamanqmunipj, tuñstukmuninna matunnac' eästqgu sin íma mqewn çu-qpan Jezus.

31 ¶ Cundqm cundjan qmuñellañin ueur cundjan tuñqgasin eugñaguda, cundjan cuñla saqiallqunuda íma Cuñpica, cundjan maacunat 'apisña cjqgjat umurisinda Ged'nci guta.

32 'Ámalim-dqra muñurmütañin cumacurisinda, cumamurumunqpicinda, cundjanqagaçik èca meñmqwa àmuptqgasin, cundjan cuñla tuñmetuqtaeçisinda ciçin ser eueupi cuñsellisinda.

33 Aposl'ndjan ím cumuabjlan-umurisinda Lerd Jezus àmanqnañin cutupi, súna cuñl-sqñpñnatustında.

34 Cullum àmalim bqv ál amasukmütüda uceöali ua, usi àmuptqgasin-djan cutstetat'umulqecüsında tueula, ueut'nda, cutupi muni tuñmeñtqasın tjamuga-euçila ñtusında,

35 Aposl'ndjananin csiän cutuñsellisinda, cullum

ləmar cumunitjmüsində àmanqdqrupj muni təməmu-taqgasın cullum.

36 Joziz aposl'ndjan təapqasın Bərnabas, cunjindagia matuşabagudua məcə, cunjin müs Ləvjtua, Sjpras'ndəslum uə,

37 Uzin àmətqasın cunjin cutstetat'umulqcada, culluma muni cıqtuda euül əcəsellüda cunjıqci aposl'ndjananın cxiàn.

Capt's V.

1 Ácə ün əpamutasin Ananjas, cətucən ácən Safişa əpamutasin cuttetat'umulqeupicində uzin àmətqasipicisin,

2 Culluma muni cutstummuşatüda cumeəməqpicində, cətucən ácən cərəyüməmtüda, culluma ècqtupan cıqtuda, cucusellüda aposl'ndjananın cxiàn.

3 Pəts cucusətnüda չ Ananjas cəndqm sa ərəmənq-cərənda Satanieja Əma Cuşpicəncicəja əcələqnəypj, cəndqm sa təsicüda sa tstummuşatasın muni sa təməqtaşın sa tetatumulqəcasın təcüla ?

4 Cunjin sa mətqasın, ən sinqcin annu, sa tetatumulqəcasın sinqcin cuā munida, չ Cəndqm sa mijealq-nüda ulaqacı, sa bəqv àmanupj əsəsqnüda, sa əsəsqnüda Gəd'ncicijipj.

5 Ananjas cutupj murasın cumişpqnüda, cubəqpanatüda áʃa, cutupj murasindjan cumaəcunatusında úlu.

6 Àrumeala cucamqətusində, cuūrisinda, cutueqtacu-sında cunjima təcülpj, cunjima cuūnmuçisində.

7 Cunji uşpan frə ss ənəsin cətəcən cumuçida, ā məşhər uştagasın.

8 Petə cucusqtumurunda cunjima Ə Ap' ja sa ā qəjəə, cundqm ūrunda sapa təmətəqara təculupj? Cıqığida, əy, cundqm ūru.

9 Petə cucusqtqnuda cunjima, Ə Cundqm sapı úñgumbj mamurumunuda үçqləqnupj Lərd'nçi Cuşpik? Əməna ünmüçisin satuevənci cumuçigjata ūan qərum, sejə culatusineə təculupj.

10 Cunjin cumaşpqnuda cucusqtacən ciçin eziən gəta, cubqpunuada cuşpik, qərum əala cətəsmuçida, cumutq-tstecida cunjima apneə, cugqmatusında cunjima təculupj, cutəñünmuçisində cunjima cətəcəvəncicə gəta.

11 'Ulu cumacacunatusında çəçəmali, cutupj murasın djan ácən cuūla maacunatusında.

12 ¶ Aposl'ndjan ûşa cutəñştəqüsində ūru matun-naca uştagu əməna gumunun, cundjan cuūla curisinda təügatupj Solamançı posçan.

13 Ácupjndşluma cuūla maacunatusında cundjana-nima tutucutata, əmanqdqra cəvəngütisində cundj-ananima.

14 Lərd cundqma cutəməməsatında ūru es, ujama-lim ūru əpan, cəpjamalim ácən ūru.

15 Cugqmamanqtsicurisində ūpjı məcjnicəcindjana-nima, cutupjaşqnisində ūna təan, Petə'nçi uqnuşluk tuqgundecupj, cunjin muni ənijnəsin.

16 Wru əməna sitidqrandslum, Jerusaləm sipuləalan cutəmətsəngütəsisində sucqcindjananima, ulqpa cuşpik

matuqrugatandjananima ácun, cundjan cuúla tumeámanqnisinda.

17 ¶ Manøana prestua cunji-dqra cucamqtuda, ciçicja muni gjsinanañdjan ácun, Sadùse matua-punañin úlu cuelalqnisinda.

18 Cusalapaatusında aposl'ndjananima, cumuçida cundjananima priz'n'upj cundjan munit-umuçisin àmalimunçى.

19 Lerd'ndslum anjl mutta cutuastunnqnuða priz'n ûâ lucqguñ, eulustuktumenuða cundjananima, cucutqnuða,

20 Manatçutqmuniñina templ'un òamanupj şançى mutupj ñgja.

21 Cundjan cutupj murasín cutuasmuçida templ'upj, cuçeqgjisinda. Manøana prest, ciçicja gjsinanqcindjan ácun cumutjìqgusında tşenøalançى, Izrquel'ndslum'ndjananima msstukmuniøala ácun, cuúl' jida, cundjan tuúgatasín cuçeqcli jisinda cundjananima priz'ndslum.

22 Cutupj msstukmuniøala mutqtstunnacásin cundjananima priz'n eusunatusında, cucutqnisinda,

23 Priz'n jan mutqtecida şün tşqmuni ûâ, cutupj msstukmuniøala cupalqnisinda ûân asin jan mutqmuçisin òamaña bøy äla muttuda.

24 Manøana prest, templ captin, ácun manøana prest'ndjan ácun cutupj murasín cutunnacásinda, cucutqnisinda, cundqmämus şan?

25 Cunjidqra ua cuúnegatuda, cijqqjida, Cunji

uğamalim san tumutasın priz'n eugeqipalan àmanançι templ'an.

26 Captin cunjidqra cutumutşueqtacuda ofiss'ndjananima, utes culustuktumenuada cundjananima, àmalimupj cumaacunatusında, tumuanigat-umqmjaìneali.

27 Cundjan ulustukmuçisin, cutupalqnuada cundjananima tseña tuğundjananima şapanun, manəana prest cucutqnuada cundjananima.

28 Ð Apa, bqvanda jan sananima sun ufcida çila àgijipj şançι ąpupj? san cutupj a àgigjata, san ül umuruada Jerusalem, san çeàngjata şançι-ünçi sqpa cutupj san jananima tułapategaňgjata.

29 ¶ Pets ácun aposl'ndjan ácun cucutqnisinda jan ala įat urumunəana Gedicja, bqv àmanupj.

30 'Fananin mutacjini God ečamanqnuada Jezusima san gicussacutupunaśin ūratun.

31 Cunjima Gəd euaňgutuda usjipj ûşa, cımunida cunjima prinsa, īamananqcinda, Izrbel'ndjananima cutumonəa, cutumusatəa cundjananima ulqa.

32 'Fan cunjimicjipj àgimunùana şançι ūstqgupj, 'İma Cuşpik ácun Gəd muni-tqaśin àmanançι ciçicja muni-muſatasin.

33 ¶ Cundqm cundjan muraśin cucqgiçigatusında culala, cıjatucuqnisinda cundjananima ácuqmja.

34 Cunjidqra cucamqtuda tseñəala gumunun farise utes matuapumutasın Gamalial, qmanqdqra cucuruada cunjima, cunjin eugeqli jaminuada cumisupj aposl'ndjananima.

35 Cundjananima cucutqnuدا, San Izrquel'ndslum-eala san āla mystsceə san tucsonutacun ūstqgu şandjananima.

36 Āta cumunida үа TÙdas àtumqıaňgawarmataşin, fos úndrid àmana eugjsinanuda cunjima, cunjin cumacupunuda, qmanqdqra ciçicja tımuqqligasin cuūla iñginqpistecüsında, cuūla mjeanisında.

37 Cunji ūnçi uſpan Jüdas Galili үа cuçicamqtuada, àmanqdqra tımuqseamañsellasin qpa, cunjin cutumu-lustegında ūru qmanançى, cunjin ácun cumulqewda, àmanqdqra ciçicja tımuqqligasin cuūla tımeiňganapistecüda.

38 Ácutanəa sananima qırım, san ā isettqmütüana şançى əalançى, umunielleasanna cundjananima, tulandagia şançى qgja, ūstqgunda àmanandslam-tupan cubqpunəa.

39 Tıla Gəd'ndsluma sanqaçık tıbqpunəa cutupj, san çgutjamacaūna Gədicja.

40 Cunjima curumunisında, cundjan çıl jısin aposl'ndjananima, eacułubatısında cundjananima, cufcisında cundjananima çila qgjipj Jezus'ńcu qrupj, uſpan ejaminisında cundjananima.

41 Cundjan cutusında tıenəala tıügatasın, cuçisabaglıdisında, cundjandqja Jezusnçicijipj cuşqnara tımuqalenisında.

42 Cundjan muſ bqv āla mütşünatuda qgja, ūna templ cumunitumurisında, ucurdqra'nda Jezus Crjstupj.

Captj VI.

1 Cunji mèlealun muſatqeindjan jzuk ūrumanasin, Grec gutanjamalim cumacilasısında ēbru gutqnjama- limunçι cùqnin tucundjan muſ muni-tumumilqrida munit-jmasin.

2 Cunji dqra tēlv'ndjan ejitugusında ūru àma- limunçι muſurmutasin, cutupj eucutqnisinda, 'Fen bqv ïma mutsūnata qgja Gədüpj, jan ïrum qrugwermuta- cuun jmütü.

3 Maciasàmalim san ā tanuktumenea sevn ua sūnqcitupa, 'Fma Cuspik matucuspigunatqei, sūn jea- lqcinda, jan cutupj tūimütua atama.

4 'Fen mutta tūmupasinwermutua qmuſupj, qgjat 'umusmütupjında qgja.

5 Àmalim cutupj cutumurasabagudisinda, cundjan catusında Stevn'icja muſatatas ua, jzuk matucuspigunatua, Filipicja ácun, Procaras, Nicanor, Tjman, Pärmenas, Nicolas'ndjananima ácun, àmuntasin prose- lijtaci, cunjin Antiocundslum ua.

6 'Dandjananima cupqlqnisinda aposl'ndjananin şqapan- nan; cundjan qmuſellaſin cutqtundecüsında cundjanan- nima tqſa.

7 Àmana cumuswrcqtacuda úlu Gəd'nçi qgja, jzuk cuúrumanwrcqtacuda ùna Jerusalem muſatqcindjan, ūru prest curumumutuda muni tutqramutasin.

8 Stevn jm abjla cumuni qgjat'umuruda, àmana- gumunian cumuni ūstqguda jzuk matunnaca miracl.

9 ¶ Cunjidqra cutuſ-camqtuda utjatü àmana libstjn

sinagogndşlum, Sjrenilum ácun, Alegzandriandslum ácun, Sjlisiandslum, Aşandşlum, cundjan euduçiciji-sinda Stev'n'icja.

10 Cumjeanisinda cunjima sün duçieja, cunjindaqia sün jøalqtupan cumuni qgjida.

11 Cundjan eugjimecüda ujamalimunçi euçeqli-cutq-nisinda cundjananima şançita, 'Şançı ünçi jan alagunatçgqlqnuda Mozizima, Gedicja ácun.

12 Cundjan cutqecussumisinda àmanançι, qtealançι, scrijb'ndjananima ácun, cudqteanegatusında cunjima salapa, tueulupi catusında cunjima, cundjan culustuk-muçida cunjima qmama muni-tuqgasin mjæcupi.

13 Cumunisinda şsägjäqcindjananima, cundjan cucutqnisinda, 'Şançı ün bqv muni-mutsünata qgqlqna şançı usipj, leupjnda.

14 'Fan däqgia muruda cunjima, 'Şançı Jezus Nazareta cucupaqgündecəa şançi ueqtupi, cümuşgq-matəa müs üstqagu, Moziz jananima gqlikëllasın.

15 'Àmanqdqra tumækmutaşin' cutstelladqranatuda cunjima, cutecisinda cunjimin tellan ecea anjl'nçi tellan alaguna.

Capt*s* VII.

1 Maneana prest qa cucutqnuada ḫAp'şan jan müsmüta, şqnunda?

2 Cunjin cucutqnuada, Ujamalim, macusàmalim, tənəujamalim murisin' ja, Gəd mameşqci cutumute-

eida īananin mutacjìnci Abraāmicja eunjin ā mutasìn Mesapatamia, cunjin ā mürdûdqra Cqrان.

3 Cucutqnuða cunjima, sa çeñllaqatacœa sin үsin, sin ueatealançι ácun, sa manatumutqana үsipj étu-murqmus scja.

4 Cunjin cuçeñllacqtacuda Calde'usi, cuçutumutquda Cqrان; cullum ciçimun apunañin cuçeñllaqatcudan acumupj, san qarum tûmutacan.

5 Culluma cunjin bqv ja tstummañurtqguda үsi èca, үsqri tupan cujsqrida cunjima tûmutqgu, ciçin àmanançι áewan cujsqrida tûmutq uñi үsin ciçin uñpan, cunjin muñ bqv ja mutumqguda ejüala.

6 Gëd muñ şançitqci cujsqrida, Sina àmana cuja tûmutisineä maam үsi, gqtandslum àmana cundjananima cututummañqmütq cundjan muñ cundjananima tstjealea fos úndrid s.

7 Cunji үsin àmana cundjananima tstjealqmütq átutummañea Gëd eissumapida, cunji uñpan cundjan ja cumaqmuñurmütqana şançi isin.

8 Cuçqli ssceumsjzqnuða eunjima, cunji uñpan Abraám cumatumqguda ïzacicieja, cunjima cuçiss-cumsjzqnuða at mëla, ïzac cumatumqguda Jacubieja, Jacub cumutulussuða têlv patriqre'ndjananima.

9 Patriqre'ndjan cuçisjùqmütisinda, cutstetat'uñmulqeqsinda Jozeficja Ejiptupj, Gëd mutta cunjima cumutañkmunicuruða.

10 Cumuni mëstecuda cunjima qrugatqdqra, Fasocja cuçqli mutañguda cunjima, Gëd cunjima cutu-

jealqmıtuđa, Fasıo cunjima cututseňmıtuđa cunjima Ejiptan, ciçin ueqtupında.

11 Cunji dära cuđecuda Ejiptupi úlu amasqı, Cananıpında, jananın mutacjındjan eqrugurmutisinda úlu bqv ä tumisinqmıtuđ.

12 Jacub murasın, Cern cuñruňgjata ùn Ejipt cuđat jamièlluda jananın mutacjìn.

13 Uſpan cunjin çıl jamièllaſin cundjananima Jozef cutumeqgjida maam cùjamundjananima; Jozef ácun cumuruđa Fasocija ciçin àmalimupi.

14 Jozef cunjidqra cuçqli jàatuda cundjananima ciçimunçi Jacub, ciçin ueuràmalimundjananima ácun, cundjan cumanacqgıda sev'nti f JV àmana.

15 Jacub cucutqatımuđtuda Ejipt, cutqpunuda gqta, jananın mutacjındjan ácun.

16 Cundjan cucutqèllisinda, san jananima gqmatəa Sjcemupi cunjin san jananima tıñunuçqa sepulcs Abraám tetatqasın muniqci Emər'nci mqewandjananima cutumutqgıda, cunjin Sjcem'ndslum ua.

17 Gəd qta ja tumurasın tjm Abraámicja cuñnegatqmunida, Izrquel'ndslum àmalim úlu cutqarunureqtacuda Ejipt;

18 Cunji dära ácu ciŋ Jozefupi muşùqmuđta cutseňmıtuđa.

19 Cunjin cumunit ueqlqmıtuđa jananın mutacjındjananima, cundjananima cutuqrugatuda úlu, cundjan cutqrugurèlluda cundjananın ejüaljamalimançi cundjan cuçseđlat umqmjida cundjananima.

20 Cunjidqra Moziz cumatumqguda, cunjin muş manəan-əalətasu, ciçicja cütumşstecalaqunuda ciçimünçi ueqn mutən munf.

21 Nan cunjin təməumistəkəllaşın təculan, Fəso'nçi īnin cümisatqguda cunjima, cumutağqguda cunjima eüca məce.

22 Moziz úlu cütümətujəalqnunda Ejipt ujamalim җəalamuṭasın cunjin muş mutuda cütqňaşmqnu úlu, üstqgu abjlanda muş cunjin.

23 Cunjin tsdqruqasın şerti ş cucuruuda alaguna ciçin əmalimupj Izrəqel cıjıalıjamalim.

24 Cullum ყançı calagunuda matstjəalqci, cunjima Məziz cugqtucusıda, eacupunqmuşunda Ejipt ყançı cutupj tstjəalaşın.

25 Cunjin eqnisqnunda cunjimin ucurəmalim cıja təstecipusata ciçicja, Gəd cunjima tugqtucusimuni cundjənanima, cundjan muş bəqv pusatuda.

26 Cunji əmaşunna euçil ʃnunda, cullum əqrəj cumjamacəpicinda, cunjin cugqtucusıda cundacja, cutupj eucutqnunda, Əqrəj sapj mucurpj, Əcindqm sapj matuqrugurgjatacəpicin?

27 Əlqp əəstqgu ciçin ucatuqançı ٹuqrugatūā cusa-lapqəutqnunda cunjima, Əcunna scıja əla tutşenmutara, cunna scıja tumjakmutara ʃananima?

28 Ə Und ʃa sacupunəa, eücan sacupunasın Ejipt ყançı tueqçim?

29 Moziz cutupj murasın euceinəganqcətəcənda Midian əsipj, cunj'isin cütumatumqgupicinda ūlađpj.

30 Ferti ḥ qnaſin çiwaſpan, àmanqmütunnac' ყsin cutstecimuſunda anjl'icja Lerdndſluma ùna cutuſun tugwrmunia.

31 Moziz cutupj alaguellaſin cutunnacuda, cutupj ciwanoeanegatuda alagunupj gata, Lerd'ndſlum q̄ſa ciçicja eucutqnuða,

32 'E ſina mutacjindjananin Gəd, Abraám'nçi Gəd, Ezac'nçi Gəd, Jacub'nçi Gəd ácevən. Cunji dqra Moziz ejìnganqgsuguda, cunjin muſ bqv qila iñganapisùq muſ alagumuni cutupj.

33 Lerd eucutqnuða cunjima, Macundecşenqpi cili, t̄cuela sa-tu-munatacun cunjin annu mamisettqci.

34 'E mutta ḥ annu alagumuta ſa àmanançj, cundjan annu matstuqarugatqci Ejipt, ámuſmūta cundjananin sugagjmana, ámenüda q̄rum cundjananima meàmq-gupj. 'Arum átjaminea ſeja Ejiptupj.

35 'Sançı Moziz àmalim álaſqnaſin, şançita eucutqniſinda, ḥ Cunna ſeja tutſenmütara, tumjakmütara? Cunji ünçi Gəd cututſen-mütüda, cutugqtueſida, anjl'ndaqia ciçicja eucupqeqtqnumuruda cunjima ùna cutuſun Gəd ciçicja gqligasın.

36 Cunji ün cutuluſtuktumemanqtsicurida cundjananima, cunjin cutualagaüſtqguda matunnaceaſtqgu ùna Ejipt ყsin, Luſécan ácevən, àmanqmütunnac' ყsin ácevən cutualagaüſtqguda matunnaca ferti ḥ ſqtura.

37 ¶ 'Sançı Moziz eucutqnuða Izrəel'nçi ejüalijama-limupj, Lerd, sananin Gəd eufqnarat umentuñana q̄gjā

jacja çesü, sananin àmanandslum, cunjima san äla mästecamureana.

38 'San euevän tstümüçutqnaśin anjl'icja Sjnatularan, jananin mutacjìn tsumutaśin qta, cunjin cutümegqjida ēamanan'jqgia, cutipj jananima cuçeqli qagjida uſpan.

39 Cunjima jananin mutacjìn cumqazqgqnisinda, calasqnisinda cunjima, cuçil annunisinda Ejiptupi sunata mutupj.

40 Cuçutqnisinda Asanieja, Sa saſqnara üſtukqguan' jananima Gëd àmalim, jan ä tstümüuluſtegjnœa, cunji Moziz jananima äuluſtukmanqtsicurisin Ejipt'ndslum, jan cunjima tanukcœana.

41 Cuūſtqgusında cqfa cunji mèlealan, cupucusında sacrificja cunji jdl'upj cuſuūnatqgusında cùqn üſtqgqsin.

42 Gëd cutumuſunatuda, calagunat-üſsipqnuada cundjananima apuranicundjananima, euean ecamande-čata qägealançi bučan, Izrael'nçi ucuràimalim ñ unda san jacjipj tukmunida ama acuqmjqci, sacrificjs'nda ferti ſdqra ùna àmanapisisin?

43 Bqvà, san tucamqtuda Moloë'nçi ueur, sananin Gëd Remfan'nçi apuranicun san üſtqgaśin ſsipqnuipj, ätuļuſtuktumnea sananima Babilan etaceupj.

44 'Fananin mutacjìn cutelandecqgusında qgi'ueur àmanqmütunnac'usin, euea cunjin ılmurasin Mozizicja şançitqci, Sa mästecœastqgu aueunjita qpan étstuala-gunaśin scja tularan.

45 Cunji ucur ġananin emualan uſpan qtsicurisín cundjan tṣamuçisín Josūançi cutumuçisinda cunji үsipj ġealaħa ħamana mутqgasín, cundjananima Gəd cutullimanqtsicurida ġananin mutacjìn tellandslum, David ġeħħamanqmutaſin.

46 Gəd cunjima eucuṛuða, cunji ūn ejätueuqnuða elandukqgu ucur Jacub'nci Gədupj.

47 Solaman eusqnarat elandecuða cunjima ucur.

48 Əün ġagħ miftu bqv muni tugħġaq ueqn ħamrajs elandecqci, eċċa ġagħ ġejja cuttqnaſin.

49 Āġun annu ċa tṣena tħumxu, үsipj āmuni tecimxu. għi Cundqm ucur san ja elandecċea, cila ētħumxu qana? Lored eucutqnuða.

50 'Etupja āūleajtu kdqtuða cutaceta.

51 ¶ 'Utqatsċindjan, suscin mařukħaċċindjan, ufcit-tuðda, san muni ġgurmata 'Imma Cuſpicunçi, eċċa sananin mutacjìn muni ġgurmutaſin.

52 Sananin emualan cumuni tħarrugatúsinda ġejje-al-landjananima cutaceta, cundjan cumunit-acqqmjsinda cunji ċealançi ġat'umuraſin qta 'Imqciepj, qarwam mutta san cunjima ħenqnuða, san āċun acupunuða cunjima.

53 Gəd ejja qeqli-tṣenuða Anj'l'ndjananima, san cutupi bqv āl urumunuða.

54 ¶ Cundjan cundqm ġejja muras in cucqgiċigatu-sinda cunjima eulala, ej-ċeċċuñatúsinda tħan cunjima.

55 Cunjin mutta cumatueu spigunatuða 'Imqci, calaq-għumunida evn'upj, ej-ġagħiда, Āteci Gədnislum ūletas Jezus cutstasumunata Gəd uſſiġipj.

56 Cucutqnuada, Átecicun év'n uštunaneata, Ámanançι mqcun cutstswamunata Gød uſjipj.

57 Cundjan cuçgqlau-gqlqnisinda úlu cumatēusatusında uſeir, cumjndqtusında cunjima cucitacun qmanqdqra,

58 Cuculqmanqtsicurisinda cunjima siti asipj, cutuñigat'upunisinda cunjima sia, cutupj çeàgitq-quandjan cutumacu-üsellisinda uſea Søl'n'çi eſiàn àmūtaſin cunjidqra ñräm na.

59 Cuñigat-upunisinda Stev'n'icja Gødnčicja tumumutañkmunia, cucutqnuada, Lørd Jøzus á mꝝstecun ja cuſpik.

60 Cuçgjamunida, cugqlaŋgutqnuada, Lørdø ula ēqgwananicunna ſandjananima ñräm culqpunurgjatacun. Cundqm cutaellaſin cucundecēida.

Capt̄s VIII.

1 Søl curumumunida cunjin apunaſin. Cunjidqra úlu cutuqrugatusında Crisgiandjananima Jerusalem tumutuandjan, cundjan cuña la ñinginq-pistugatusında Jude uſùalan, Samarianda, aposl'ndjan tupan cuā mutisinda gqta.

2 Mututas ujamalim cugqmatusında Stevn'icja ûnmuciipj, cutupj úlu cutqnuan-urisinda.

3 Søl mutta cutuqrugurtullida muſatqcindjananima, cumuçitullida ucurdqrupj, cutueissatumenuada prizn-‘upj, cutumutuda cundjananima prizn.

4 Cunjidqra muſatandjan pistuktulliſin eugeqgjatu-murisinda unna, ſuna cijagjisinda.

5 Filip cunjidqra cumenuda Samaria sitiupj, cumuruđa cullum amanangi Crjstupj.

6 Cullum amana cumuſatusinda Filipicja umuraſin cundjananima qgja, cundjandqgia cunjima calagunatustaqusinda cunjima matunnac'eastqgu.

7 Ulqpa cuſpikamali cugqlamqntsicurisinda iru amanandslum, amuni tugqgasin, iru acun qruqatasin apiduf gsukmuđjananima, cunjima matunnac'eastqgu.

8 'Amalim ulu cuçisabagurmutsinda cunji siti.

9 Sjman qa qpa cunji siti mufasir, qtealan cumunit ueqlqnuda ſaciella-üstqgu, cumuni-zeñgeastqguđa Samaria-muđjananima, cunjin acun cumuni-tumeqgjida, eetü muš ſünqci.

10 Cunjima cumuni-ula-muſatusinda mulamimutu-qcindjan, upaqsumutuqecindjan acun eucan, Gđd niuš ſünqci cunjima munit-qađilamuni.

11 Cundjan cunjima cumunit urumunisinda, cunjin dqqgia qtealan cumunit-ueqlqnuda cundjananima, cunjin muni-üstqgasin ſaciellaci.

12 Cundjan muſatasin Filipicja cunjin umuraſin Gednqi galigupj, Jezus'ncu qruprj, ujamalim, eepjamalim acun eutumqanafisinda cunjima.

13 Sjman acun cumuſatuda, eutumqanafida acun, cunjin euā tsumunida Filipicja, cunjin-dqqgia calagu-üstqguđa cunjima matunnacqci.

14 Jerusalem tūmūtu aposl'ndjan muraſin Samari-andſlum àmana cūrumūmutacuſin Gəd'nçi cutqnuſi, cijaminisinda Pet̄s, Jon'ndacieja áewi.

15 Cunda cutupi mutqmūtaſin eqmuſagupicinda cundjananima tutqguſi 'Fma Cuſpicunçι.

16 Cunjin dägia bav ja cilupjtecwada cundjananima, ünaſi tupan cutumūanaſisinda Jezus'nçu qpan.

17 Cunji uſpan cutqtandecqpicinda cundjananima, cutumuſiça 'Fma Cuſpik cundjananima.

18 Sjman cutupi tecisin, 'Fma Cuſpik qgumuſida maposlpi muni tqqtandecqpicisin ûſ, cutstugalagunuda cundaięja muni.

19 Cucutqnuða, Tuabjlanqpiñ' ja ſan, ja tutqgu-punna 'Fma étqtandecqmus àmanançι.

20 Pet̄s mutta cicutqnuða, cunjima, Sina muni euā mulqeqa ſeja cücan, cündqm sa mujøalqnara tetatq-gupi Gəd cumuni mutaūkgjatacun ulqf.

21 Sqaqik ſanupi ûſtqgu a èca, Gəd cutecigjata ſina suscin ulqpa.

22 Sa ā moanneə a q̄rūm sulqpunataſin, sqmuſua Gədicja, eula tstumūſatea ſeia ulqeqci sa uaqutqnaſin.

23 ſeja átecigjata qrugatqci cüca-çecu ja, sulq-punurmuña cüca àmasaqci.

24 Sjman cicutqnuða, ſapa ā tstumutaūgalagunq-piñ' ja Lərd'nçi, sap ja isumapisiñ cunjin ja qgunc-decaūk.

25 Cunda umuſellaſin Lərd'ndſlum qgja cuçiſunatq-

picinda Jerusalenupj, ñaru vilij cutumurqpicinda ïma çis ùna Samaria.

26 Lerd'ndslam anjl cucutqnuada Filipicja, Sa camqtua, sa cutjnea eli cunji ɬunna, tɬunna àmalim cumunit ɬtasatata Gqzupj ɬtasumus Jerusalen'ndslam, àmana t̄umutunnac' usi.

27 Cucamqtuda, cueqtacjnuada, cunjin cutstecida ɬançî Efjöpiandslam ñnaca, ïzuk t̄senabjla m̄tuā, cumuni ɬqnara t̄seðguda Candasicja cunj'isin t̄mu-tasin cēn, cumuni m̄strikàguda cunjima ser macurua, cunji ñn cumutqmuçida Jerusalen ðsipupj.

28 Cunjin eusunarecimutumusunda çariat, calagumutuda bñcupj, Æzja ɬcama-ðgjasin.

29 Cuþpik cucutqnuada Filipicja, Sa cqtkünegatea cunji çariat'upj.

30 Filip eusqmik-ñnegatuda cunjima, cumuruda cunjima r̄edqmütü Æzja ɬcama-ðgjasin, cueqtumurqmu-sunda cunjima. Ð Unda sa jøalqmütü sa turedqmu-tacun?

31 Cucutqnuada, Àman ïa bqv äla tuijøalenatu ð cundqm étupan jøalenatea? Cjìeçida Filipicja çariatupj-cutumutxumutuda.

32 'ðançit' ɬcamañna euredqmuñtuda, Cucq ñer cutumutstqgatuda t̄umqascupupj, cucs ñer munı t̄umqasagu áf'apisñ cundqm cunjin culamutuda.

33 Cunjin cutumutstjøalqmütuda, àmana bqv äl umututas cunjima, cun' ɬumurœa ciçin qruqatupj, cunjin bqv ɬatura çeàmanqmuñtuda usin.

34 'Unac үа eucutqnuada Filipicja ғ Cunji ūpj əgjā əgigjata eundqm, ә əgj'ja, unda maam maqqigijatu? undala ácun-çupi?

35 Cunji dgra eucutqnuada, cullum ecamalagja cutujøalenatuda cunjima Jezusupi.

36 Cunda eucuçimutupicinda, cuñnegatuda ucqlejipj, 'Unac' үа eucutqnuada, Sima cugqratacun şan, apuma? áā tstümüanaşa scja.

37 Filip eucutqnuada, Satula şün muşatqeuru suscina saā tümüanaşa. Cunjin eucutqnuada, Jezus Crjsticja ápusurmata, cunjin annu God'nci mqesun.

38 Cuçqli muniellada çariat, cunda eucupq-ünaripicinda, Filip, үnac'nda, cutstüñunasida cunjima.

39 Cunda tūrqaşin ánnupj Cuspik Lerd'ndslum catupuseulatuda Filipicja eusupi, үnac bav muşçila tecida cunjima, eucuçisunatuda ciçin үsipj sabaguduā.

40 Filip eucupqdecilatuda ùn Azotas, cunjin muni mutjnasin sitidqrupj cumuni-əgjat-umuruda unna ámananç, cullum cuçeqtukünegatuda Sezareipj.

Capt. IX.

1 Sel izuk jalapqci cumunit-isumapida, cumunit-acuqmjida Lerdicja muşurmütqandjananima, cuçiqtacuada manəana presticjipj.

2 Cunjima cutumugqliguada letsqci, tula muş cunjin ála mura ámana şançia əgja muşmumu, tula үа, tula

cepa, cunjin ā jītumēnəa cundjananima āmasqmuniqci Jerusalempij.

3 Cunjin īnasin ejepatugatqmunida Damqseasupj, īm eja īpan cuşəaluda gitaca évn'ndslum, ciçicja sipuləalan.

4 Culupjteciada təqnipj, cumurqmusunda qsa ciçicja cutqnasin, Ə Sel, Sel, cumudu ja sa tuqrugurgjata?

5 Cucutqnuada Ə Cunna sa Lerd? Lerd cucutqnuada, Ə amuta Jezus, ja sa tuqrugurgjata, sa mjeamuta, maam tupa sa matusqgulupata, sa tstāaci-misqgulupata qmi cumurapalan.

6 Cunjin maacunatatşugua cucutqnuada Ə Lerd, cündqm ja sa gqliqqa? Lerd cunjima ejəgjida, Camqtşena, mutqmütqa sa sitiupj, satumurea gqta saçiuştqguana.

7 Ujamalim ciçicja tsugutujsin cupalqnuada qf'apisña, cumurisinda qsa, cundjan muş bqv āla tec iamanançι.

8 Cunjidqra Sel eudecilatuda, cunjin matalaguantupeanashin tella, cunjin muş ül amusatuda amanupj, cundjan muş ciçicja tstqgatq-tupan Damqseasupj.

9 Mutən məla cutqmasaqmutuda, cunjin atuñia, uluña cutuməlqmisisida.

10 ¶ Damqseas cutumətumusunda muşatqa īparamutashin Ananjas, cunjima Lerd cucutqnuada şeqlidqra, Ananjas! cunjin cucutqnuada, Lerd, şan amuta.

11 Lerd cunjima cucutqnuada, Sa camqtqa, samanatjneə stret cuqraŋgjatacun ā salatas, Judas'nci neqn

sa tstanacea Selicja, Tqrsas'ndslam ua, cunjin-dagia q̄rum eqmujsmut ja.

12 Cunjin ácun eufucunteci uançι Ananjas mutqmuci ueqtupi, ciçicjip̄ tqtundecupi ciçicja ūsa, ēamanqnupi.

13 Ananjas cucutqnuada cunji uſpan, Lerd, ūru āmana īananima cūmurisinda ūançι uupi, cunjin muſúlu muni tuqrugatuda sc̄ja īma muſatjamanançι Jerusalem tūmūtqandjan.

14 'Şanupi ácun cutumugqliguda q̄riam abjla manəana prest'ndjananima, cuūljamasəamus sc̄ja tūmugqlikmutqandjananima.

15 Lerd mutta cunjima cucutqnuada, Sa eqtacəa, cunjimicja'ndqia átucuaŋgjata çeql-iägjat'umurupi Jentjl'ndjananima īacjip̄, t̄senmūtqeoalançι Izrquel'ndslam t̄sturricamqtundjananima ácun.

16 Áägjat umurea cunjima úlu s̄aqupi c̄etü t̄stumutusqgumutqana īacjip̄ja.

17 Ananjas cucqtacuda, cumutqmuçida cunji ueqtupi, cutqtundecuda cunjima ūspicin, cucutqnuada, 'Şa macus Səl, Lerd Jezus sc̄ja tūmūtecisin īnqdqra ja eugql guada acum sc̄ja ēamanqnupi tella, sc̄ja ūna t̄cuspigunurgqmata 'Fmqci.

18 Cucjtacun cutuputacqmujsunda miçip̄ c̄igin tel-landslam euea upula, eue'jtacun c̄jøalenatuda tella, cunjin cucutqmuçanaſida eucan.

19 Cunjin atqellaſin cabjlenatuda, Səl cunjidqra cutsumarçellada muſatqcindjananima.

20 Cucı́tacı́n cuçeqı́jat-umuruńda sinagog Crı́stupı́, Godnı́ci mı́ceń mı́s cunjin.

21 Ámanjamalim muni muraſın ciçicja cutunnacu-
sında, cucutqnisında ; Ap'şan, bıgvanda cıçqān muni
çılupataſın cundjananima Jerusalem tımuſmataſın
Jerusalem Jezus'ncı qapan, şanupı́ ácun cucqtacı́uda
cutupı́, tımena, ámasupı́'nda tqıgupı́ əqgıunqıupı́ man-
θana prest'ndjananima.

22 Səl mutta cumqasısınqnuńda úlu, cumuni cutqnat
‘qıannı́sida Ju'ndjananima Damqıcas mıtaſın, cun-
djananima ejagı́jatupusatı́da Jezusupı́, şı̄nqcei Crı́st
mı́s.

23 ¶ Wru məla cunji aſpan Ju'ndjalim cuçeqnisında
cunjima acıupuna.

24 Səl mı́s cupaqı́sumatı́da cundjan áēnanasın cun-
jima. Cundjan cutı̄wpalı́nuńda siti tımuçın ámasun-
naməlun lucqı́gunda ciçicijipı́ acıupuna.

25 Cunjidqra mı́satqeindjan eatısında cunjima,
cutupusı́menuńda cunjima ñına spurisin əgın əl'ndı́slum
cuqturisında cunjima.

26 Səl mutqmuqı́sin Jerusalem cutı̄wı́mata-çırı́uda
mı́satqeindjananima, cundjan mı́s cuñlıjı́nganısında
ciçicja, eję́ngı́sında cunjima mı́sqı́mına mı́satq-
tupan.

27 Bı̄rnabas mutta cumutañgatı́da cunjima, cut-
stukmuçida cunjima aposl'ndjananima, ejagı́jat-umu-
ruda cundjananima cunjin tstecigı́qmataſın ïnqdı́qra,
cunjin mı́s cutqnuńda cunjima, cunjin mı́s ácun

maacunat-apisùa àgjida Damqcas mütuandjananima Jezusupj.

28 Cunjin cutsumutuda cundjananima cuçicamuruða cundjananima ùna Jerusalem.

29 Cucutqnuða maacunat-apisùa Jezus'nci àgjipj Greç cutqñqcindjananima cutumutugjamulacuda, cundjan cuçcepinanijnada cunjima.

30 Mamacsusàmalim cutupj murañin culastugatu-sinda cunjima Sezareipj, nullam cutjaminisinda cunjima Tqasupj.

31 Cunji wspan muñatqeindjan cumutisinda matu-qrugat-apisùa Judea, Galile, Samaria үsñalan, cabj-landecusında, cumaçunumurmutisinda Lerdieja, cutu-mutuñabagurmutsında, cuñrunatusında.

32 ¶ Nan Pets munit-ínañin sipulealupj cucupq tstsumurçelluda muñatqeindjananima Lida.

33 Cunjisin cutstecida uançi àpamutañin Eneas cunjin cutëida at ñ pelzi qrugatqei.

34 Pets cucutqnuða cunjima, Eneas, Jezus Crjst cëamanan àrum, eqgulqandecsenä sina tēan. Cucýta-eun seja cucamqtuda.

35 Lida, Saranda mütuandjan cuñlqtecisinda cunjima, eusunatusında Lerdupj.

36 ¶ Cutumutumuñunda Jopa muñatqæpa matu-punañin Tabita, cucqmaw Rø, şangi cæpa muñ jzuk üstukmunia íma, cumunimutañkmutsuda mœlealan.

37 Cunji dqra cumqæjnicqnuða, cutqpunuda. Cundjan tucusièllasin cunjima cütecisinda àgu ueqn.

38 Lida maſ Jopa ḡata, Muſatqcindjan murasın Pet̄s Lida tumetu ejaminisinda cutupj cumbj uanç, cundjan maſ ciçicja tanukmetu cja.

39 Pet̄s cumanqtsueqtacında cundacija. Cunjin mutqmuçisin euluſtukmuçisinda cunjima āgu ucqtupj. Ullqatacqcepjāmalim cutşupalqnuđa cunjima uſpalan, cutułagunisinda tsdupa, Dorecas muni ſqnara ūstuk-qaſin, cunjin ā tşumutudqra cundjananima.

40 Pet̄s mutta cuūla culamanqtsieurida cundjananima, cutqmuaſuda, eufunatuda apipj, cutupj eucutq-nuda, Tabifa camqatsena. Cunjin cumatalagun-tupeanuda cunjin tecisin Pet̄sieja cucumutuda.

41 Celinatuda, cutucamqtuđa cunjima, cunjin j̄iſin īma mutqecindjananima, ullqatacqcepjāmalim uanç i cutuatuda cundjananima cunjima àmanqsinqei.

42 Cutupj cuūlamurisinda Jopa'ndylum àmalim, culluma ūru eumusmūtisinda Lerdicja.

43 Cunji uſpan Pet̄s cutşumutuda Sjmanicja ſutura eſs. Cunji Sjman ḡatandylum ua, cunjin maſ leđs ūstukmuniā.

Capt̄s X.

1 'Una Sezarea cumułtumusunda ua Cōrnēlias matu-punqci, cunjin maſ sentürian, Itali'ndyluma ſoljs àmalim cutşenmūtuda.

2 Cunjin maſ mututasua. Cetü, eiçin uean mutu-andjan áewn eumuni maacunıarmutisinda Gedicja, īzuk eumuni mutaāgumuſunda àmananç, cumunit-qmuſmūtuda Gedicja.

3 Cunjin cuçışucuntecida məalan, nijn ısdqra Gəd'n-dşlam anjl'icja ciçicijipj cutumuçimusunda, eucutqnuada ciçicja, ; Cernelias !

4 Cunjin alagunaşin cutupj cumaacunatuda, eucutqnuada ð Cumuduə Lərd ? Cucutanqmuşunda ciçiçijipj, sa munit-qmüsmutaca, sa muni mutaūkmüta euciągjata Gəduipj, cunjin cutupj muni muijəalqmüta.

5 'Ārwm sa ā jaminqmisiňa uə Jopupj, cullam sa qeqli jùa uə Sjman matuapunaci, cumatuaپumüta Pets.

6 Cunjin cutşumur Sjmanicja leđs ūstqguşa, cunjimin ucur celandecəa éca ñjn, cunji ūn seja cijägjatuumurea ūstqgupj.

7 Anjl Cerneliasicja qgjasin cumulqçuda, cunji ūn ejipicinda uə ciçicja muni tstdumugqlikmütaşin ucqn, soljs mututqsa ácun, ciçicja muni tumujamimunisin.

8 Cundjananima cunjin cuūl umurnda ejaminqmisiда Jopupj.

9 ¶ 'Amasunna cundjan utuſjinasin, èpatugatqmuniſin sitiupj, Pets eucutumütüda qgū ucqn qmüs-munipj sics ısdqra.

10 'Ulu cutqmaſquda, ejà ewruada atamupj; cundjan ciçicja şanara ūstukqgu-dqra cucundecuda áſu.

11 Cuçışucuntecimusunda saif däqqualata, cullam cumenqmusuňda ciçicijipj gümara-tügumara, usipj eucüpqmuniда.

12 Cunjin eugumus-ūsellieda ūru atama, fəs ezià təwənnəci, uşanna tugaqu amanda, mətqılıjnəcindjan ácun, bik əgun ínq-cindjan ácun.

13 'Āja ácun eucütqnuda cunjima, Pets sa camqtua, sa ā acıpunqgəa, sa ā atamqgəa.

14 Pets mutta cutqnuðai չ Apa Lərda? 'F bəv qta āla munit-atamnuda èca àmanqdqrandsluma, malaş-qnəci.

15 Cuçıl áʃqnuða cunjima, Gəd tutasanəci, cutupj sula tsteçit-álaʃqnaūk.

16 Cundqm cuūstugqmisida mutan, cunji uʃpan cuçila gümüşarcjida əganupi.

17 Pets cutupj ā tunnukmətaʃin cunjin əʃəcuntecisin, àmana Cərnəlias jaminqmisisin cutueatumuştanük-palqnuða, Sjmançi ucqtupj muçitumuçi.

18 Cundjan eucütqmurisinda, Unda Sjman, Pets matçapunəci unda təmətara şan?

19 ¶ Pets ā mujəaləmətu cunjin tecisin, Cuşpik cunjima eucütqnuda mutan ua scja cutanükpalan.

20 Sa cumunəan sa eypətəugjneə cundjananima, sula mujəaləqtulliūk, índaqia átjamin cundjananima.

21 Cunjidqra Pets eucupətəumunida cunji əalançi təməjəminasın Cərnəliasicja eiçicijipj, eucütqnuda, ý áməta san tanukgjatacun, չ Apa, cumudu ja san tanukpalqnu?

22 Cundjan ejəggisinda, Cərnəlias, Sentürian ua, jməqmətua, Gədicja maæcunuñrmətua, Jü àmali ácun

cutupj cumuni tumuraſabaguda, Gəd cunji ūnçi cutstuapqſqnqmuſunda īma anjl'a, cunjin muſ əl j̄imuçùa seja ciçin ucqtupj, seja murupj əgjə.

23 Cunjin cutj̄imuçida, cutumutuſada cundjananima. Ámaſunna Pet̄s cutſugjnuda cundjananima, cutj̄ar macusàmalim ciçicja cutſugutuſada Jopand̄slum.

24 Ácu ámaſunna cundjan cumututuſmuçida Sezareipj. Cernelias cutſumunida cundjananima, əta cuſat j̄itumenunda ucqtupj ciçin ucuràmalimundjananima ciçin moarqqundjananima áewn.

25 Pet̄s mutqmuçisin Cernelias ciçicja eusimunida, ciçin eſiùpj cutumulupjteciſa, ejəſſipanqmuſunda cunjima.

26 Pet̄s muſ eunjima cutucamqtuſada cütqnuſada Sa camqtua, ý áewn ámuſta àmanuā euea sa.

27 Cunjin cutqmuçisin ciçicja, cumutqtecida ūru àmana t̄umeakmuytu.

28 Cucutqnuſada cundjananima, San annu upqſumuta Juđamali bqv əla muni t̄sumutu maam àmanançicja, Gəd mut ja ciqgjida, ý muſ bqv tecüa àmanançi ma-laſqnqci.

29 Ámuçi ərwim aewm umentuſùa, euean san j̄isín ja, ñ Apa cumuduupj san ja j̄icuruſada?

30 Cernelias eueutqnuſada, Fos mela əta átstumua-maſukmuytuſada ſançi ſaran, njn ss átstqmaſukmuytuſada ſ'ueqn, átstecida qa ſa ſun cutumunida, cutsduſmuſtada ḡitaca.

31 Cunjin eucutqnuada, Cernelias sin qmuisu Gəd cumus, sa muni mutaūkgjatacun matumtaruqceindjananima Gəd cumuni müjealqata.

32 Jopupj sjaminəa, cullam satjıla Sjmanicja, cuq-pamutacun Pets, cunjin cutumur Sjmançi ueqn leđs ūstqguā, éca belacan celandecēata, cunjin cumutumurea scja ūstqgupj.

33 Cuçtacun átjaminuada sejipj, ýma sa mutqmucida acum, jan qrum tuməakmata scja tuməqgijipj Gəduipj, Gəd scja tucutanqci.

34 ¶ Cunji uſpan Pets eucutqnuada, Ðün áteci Gəd bəqv āla munit-psiylguta àmanançì.

35 Un' usi àmana ciçicja maaceunuarmutqa, ýma ūstukmütqa cutupj cunjin cumuni mutaūkmunicuru,

36 Gəd àt jagjasin Izrqelnçi ejñalijamalimundjananima, cemqewiçi cuçqli qgjat-uſabagududa jananima, cunjin cutaceta cumuni mystecuðda.

37 Cutupj san annu muruda qgia, Jüdeadqra euūlqmuruda, Galale dgra áewn ; Jon tutqranasın ūnasisiçi uſpan.

38 Gəd cutuceuspigunatuda ýmqci Jezusima Nazaref'ndsluma Êma Cuspik, cutuabılqnuda cunjima ; cunjin cumuni ūstukmanijnuada ýmatupqci, cumuni ñamananijnuda dev'l matuqrugatandjananima, Gəd'n-dagia cunjima cutsumunida.

39 Êfan cutupj ūla tecida cunjin muni tuūstqgasin Jüdeä, Jerusalem'nda ; cundjan cunjima cacupunisinda, cuçicussacurtecüsinda cunjirna ūrwtupj.

40 Cunjima Gəd cutəamanqnuða mutan məalun cunaftas cutupj cutualagunuda.

41 Bəqv ámanqdarupj, matuteciqcindjananima tupan Gəd əta ja təmənəsin cutupj, jananima ənnu, jan mut jan təwagatumutuða, jan ácun təwag-uluda cunjima, cunjin ámanqnañci ußpan.

42 Cunjin jananima cuçeqli umurunda ámanqdqrانى, jan əl umurea maß cutupj, Gəd maß cunjima təmjqəcəa ámanqdqrانى, ə ámanqmütua, ət apunqcindjananima ácun.

43 Cutupj ágjəalqdqra cəmurisinda, cunjin maß üla tətumusatəa ámanançi ciçicja çisinqmütəandjananima.

44 ¶ Pets ə cutqmütaca 'Fma Cußpik cəgundecuða cundjananima, muni mußmütəsin ágja.

45 Maßqquandjan mußmütəsin cutunnacusında Petsicja təwagutuðasın, cundjan cutecisinda 'Fma Cußpik cutumqutucuselluða Jentjl'ndjananima, bəqv cəqnicijjipj tupan.

46 Cundjandqgia cumußmütisinda cundjananima ácu qsa tucutqna, əuðasın Gedicja. Pets cunjidqra cəcətqnuða.

47 Ámanqgaçik ufcəa şandjananicjipj ûnaði, cundjandqgia cəcunjita jan cutumqumutaðkmagatu 'Fma Cußpicançi.

48 Cundjananicjipj cuçeqli ûnaðida Lərd'ngu-apən ; Cundjan cutumqutəumurçelluða şqtura.

Capts XI.

1 Aposl'ndjan, macusàmalim'ndjan Judeandsluma cumurisinda, Jentjl'ndjan cumusurmutsuda Gəd'ndslum àgja.

2 Petə үcjaśin Jerusalemupi maſqquandjan cudu-
cieja-mulacuda eunjima.

3 Cucutqnisinda, Sa mutqatsumutuda maſukùa àma-
nançi cundjananima sa tsugatamuda.

4 Cunjin üſtqasın Petə cuūl үmuruda cundjananima ùndslum, ləmar cuūl iqgjida cundjananima, Cucu-
tqnuda.

5 'Etamasukmutaśin siti Jopa áqışucuntecida şan-
çita ; Gumara-tugumara cuca úlu çcindescəa cucu-
peida, cunjin cutupuſſimenuda àmasqdqtı emurealan,
ıacjipj cuūnegatada gqta.

6 Cutupi émujealan-alagunaśin átstecida ama fos
esìà tıwannqci, үsindsluma, amalug' amanda, mıtalij-
nanda, ęgwan ına bęcən-da.

7 'Āja ıa cqſqnuda, Petə sa camqtua, sacupunəa,
satamea.

8 'Ę ácutqnuđa, Bqvà Lərd, j'ndqgia bqv ąta āla
munit-atamuda àmanandsluma, malasqñqci sùan-
çitqci.

9 'Āja ıa cuçil áſqnuđa, Gəd matujiñnatqci sa bqv
cutupi álaſanəa.

10 Cundqm cuūſtugqmisida mutan, uſpan cuçila ūla
maciſſuejida évn'upi.

11 Cucýtacan mutan ujamalin qta cuja unegatusında étumutasin ueqtupi, Sezareandşlum tumuja-minqeindjan ýaciipi cutanacusında.

12 Cuspik ja cuqeqli tṣiacqtacuda cundjananima maæcunat-apisu. 'Sandjan macusàmali sics átumutṣugjnuada, jan utesuda cunji unci ucqtupi.

13 Cunjin ácan ejagjida cetu latecisin anjl'icja ciçin ueqn. Ciçicja eucutqanqmuſunda, Sjaminqmisiua ua Jopupi, cullum satjua Sjmanieja cumatçaparajgjata-cun Pet.

14 Cunjin seja cymurea àgja, sa sinucuràmalim ácan cullum çemanaqmutqana.

15 'Ecutqamutacasin 'Ema Cuspik eqgundecuda cundjananima, tqşa jananima decasin janna.

16 Cunji draqa ámujoalenatuda Lerd qta cutqnaſin, şançitqei, Jon sima cutqunaſida, san mutta san tumananu 'Ema Cuspicunçi.

17 Gəd cundjananima cutumusatuda, cücan jananima ja mafatasin Lerd Jezus Crjsticja. Ð Apama j? ýaqik çgurmuni Gədicja.

18 Cundqm àgja murisinasin cuula ēusatustında, cujabagur-cutqnisinda Gədicja, Gəd Jentjl'ndjananima ácan eulatumowannqgjata ēamanqmutupi.

19 ¶ Mafatjamalim pistugatasin, Stevn acupunasin tqrugurmutasin, cutjar-àmucunatusında Fenisiupi, Siprasupi, Antiocupjnda, cumunit-umurisinda àgja Ju àmalimupi tupan.

20 Cullum cupalqnuada Sipras'ndşlum, Sjreniands-

luməala cundjian mutq-mutasin Antiocupj cumurisinda Grec cütqnjamançi Lerd Jezusupj əgja.

21 Lerd eugjsinqnuda cundjananima, ńru cumusatusında, eusunatusında Lerdupj.

22 Muşatjamalim Jerusalem təmətuandjan cutupj murasın, ejaminisinda Bqrnabasicja Antiocupj.

23 Cunjiún mañnegatasin cutstecisabaguduđa Gəd cundjananicijipj mutaǵgasin, cundjananima eugeqli muasisinqmutuđa Lerdicja sün ırıumumutupj.

24 Cunjin-dqgia ýma qa, jzuk matucuspigunatqci, sün maʃuarmutua ; ńru əmana cunj'isin cumusatusında Lerdicja.

25 Cunji uşpan Bqrnabas eucqtacuda Təqsasupj Səlicja tanacupj.

26 Cunjin tecisin cunjima cutumutşucqtacuda Antioçupj. Cunda cumuni təsumuçida muşatqeindjananima muni tuğatasin, ejəgjat'umurqpicinda ńru əmanançi. Muşatjamalim cuja tstumutuapumutusında Crisçian ûn Antioc.

27 Cunjidqra profit əmali eutuđuda Antioçupj Jerusalem'ndslum.

28 Culluma Agabas matçapunasın cucumunida, cunjin Cuşpik matçjealenatqci ejəgjida. Un'usin camasukmuptua. Cunji amasagu eucueqgumusunda Clodias Sezs tstşenmuptasin.

29 Muşatjamalim cunji dqra cuňla təcəqnisinda sün mutaǵgupj Jıdeandslum macusəmalimundjananima.

30 Cundqm cuūstqgusında, Bqrnabas Səl'ndacja cu-tuatusında ətqcindjananicijipj.

Capt̄s XII.

1 Cunji dqra ciŋ 'Erad cumqabjlqnuda tuqrugatupj muſatandjananima.

2 Jamzicja, Jon'nci macusin cutqgupunqmusunda səsd'a.

3 Cunjin tecisin Ju əmalim cutupj sabagududa catuda Petsicja ácun. Cunjidqra bred levn'apisùqci cuezmunida.

4 Cunjin atasin Petsicja cutqmunida cunjima prizn, cutupj cuqeqli-mɔstecuda soljs'ndjananima fos cāts-niana ; Ests uſpan cuqeñnuda ciçicja jìmanqtsicuri əmalimupi tualagunupj.

5 Cuā umunielluda Petsicja prizn'un, muſatjamalim eqmuis-mutisinda məlealan Gədicja ciçicijipj.

6 'Erad əçeqnaſin ciçicja jìmanqtsicuri, cunji eanq-gja Pets cutşugēida cumbj soljs' ûnatupan, cumbi çan cutuməaməseida, ciçicja mɔstukmuniəala cumq-tecqpalqnuda tumuçin.

7 Anjl Lərd'ndslum cuūnegatuda cunjima, gitacc eanqəaluda priz'n, Petsicja eacimusunda esun, cutu-camqtuda cunjima, cucutqnuda, Cja sa camqtua. Ėan cutupuseulatuda ciçin ûſandslum.

8 Anjl ciçicja cucutqnuda, Maamasatecşenapı sandı ; Cundqm cuūstqguda. Cuçila cutqnuda cunjima ; Dupatşena uſca, manqsigi-ín ja.

9 Cumanqtsicurida, eusigjida cunjima. Cunjin bav sūn jəaluda anjl ūstqasın, cjèngında ſucunteci tupan.

10 Cunda ənaſin qein, secund qrd'nda cutqūnega-tuda j̄sn tēustukmuniqci, sitiupj tstumanaqtsicuri, cuqñinqpicinda əceali streta, cunji uſpan anjl ciçicja euçəllaqqtacuda.

11 Pets sūn jəalenatasın cucutqnuða, 'Ārum ápu-ſurmuni Lerd sūn jacipj ejaminuda anjl'icja. 'Erad-ńgi qſandžlum ja īamanqasırj, Ju-āmalim áewn àçeð-naſin jacipj īaqgınana.

12 Cunjin cundqm mujəalenatasın Mesi'ńzi uçqtupj eumneøanegatuda, Jon'ńgi dqbín, matqapunaſin Maře, ūru cutstüqguda qmaſupj.

13 Pets tqeutuſasın ūân muçipj ſuganicepa Roda matqapunq, murupj eucqtacuda.

14 Cunjin jəalaſin Pets'ńgi áſan úlu eufabagıduða, bav ɻat uastunqnuða cunjin, eudurmuçida, cjakat-umuruda, Pets cutşamunata ūân.

15 Cundjan ciçicja cutqánnasınqmusisinda. Cunjin á muabjlañ-gutqasın Annæa cunjin; cucutqnisinda, Ciçin eufpik cutşamunata.

16 Pets euā acutuſmunida ūân. Cundjan ciçicja uastunqasın cutstecitunnacüsında ciçicja.

17 'Uſa cutufcida cundjananima qtuſu. Cumuruða cundjananima Lerd ciçicja ulustukmanqtsicurisin priz'ndžlum. Cunjin cucutqnuða, San manjagjatı-mureana ūançı ūstqası Jamzicja, macusàmalimun djananima áewn. Cetü cumanqeqtacuda eussupj.

18 Ámasunna melaşin soljs àmalim úlu eqrugatu-sinda ; Ci maş Petç !

19 'Erad ciçicja átanukèllaşin euül ńcutumuruda soljs'ndjananima cetu tumşstecasin cutupj ; cundjananima cutaquda apunupj. Judeandşlam cueupatumu-tuda cunji uşpan Sezareя.

20 ¶ 'Erad úlu cuşalapqmütüda Tjs àmalimupj Sjdanupjnda ; nullum àmalim cutumœagatuda cunjima, cundjan ácun cutumumaculisinda Blqstasicja, ciŋ'nci çambslin, ciçicja cutstumumacul'alagunisinda, cundjandqgia cumuni çisinqmütisinda ciŋ'nci àmanançi.

21 Mela matstuapunqci 'Erad cutsdupüda ciŋ uşca mœqci, cutumütüda frona, nullum cucutqnuða cundjananima.

22 Ámalim eugqlqnisinda, ; Gedeacija jananima cutaŋgjata, àmanugunnu !

23 Cunjidqra Lerd'ndşluma anjl ciçicja cacida, cunjin-dqgia bqv muni ála Ged'nçicja ƿaŋgutuda; uſa catamqsinüda cunjima, cundqm suk cutqpunüda.

24 ¶ Ged'nçi ágjipj àmalim sipulealan cumuſurdq-tüsında.

25 Bqrnabas, Sølnda cuſunatqpicinda Jerusalem'ndşlum üleastqgupicisin tumugqligasin, catumutşuga-tuda Jonicja, matuapqnaſin Mqrc.

Capt̄ XIII.

1 Muſatandjananima gumunun ûna Antioe cutjar

profit cupalqnuada, àgjealandjan ácun. Cundjan cuqpanqmisida şançitaci, Simian, matuapqnaşin Lumbi, Luşias Sjrenilum ua, Manaan'ndjan cundjan. 'Şançı Manaan cumuni tşumutuda ülaādqra 'Eradicja. Sel'ndjan ácun.

2 Cundjan atuùqci tukşipqnaşin Lerdicja, 'Fma Cuşpik cucutqnuada Ucumisenat ja Bqrnabas, Selndacea, áqeqliüştqgqa cəpicja.

3 Cundjan cutümçamaşukmütisinda, eqmuşmütisinda, uşpan cutqtundecüsinda, ejaminisinda cundacea.

4 ¶ Cunda 'Fma Cuşpik tümüjamiellaşin cueqtacapicinda Selusiüpj, cullam cucuçipicinda Sjprasüpj.

5 Cunda tumutasin Salamis Ju'ndjananima tupan cuçeqgjida Gəd'nçi gütüpj, Jonicja cutumugjsinaàggapicinda.

6 Cunda cunj'isin tumuçanjnaşin Pafosüpj cutsteçipicinda ècamuşicja, şsiqagjaci, Ju ua, cunjin cuqpanuada Bqrjəzus.

7 Cunjin depùti uşançı Ssjias Pəlas, uppuştas ua, cunjin ejida Bqrnabas Sel'ndacea, cunjin eumurqeturuada Gəd'nçi gütüpj.

8 Elimas ècamuşja, cundqm ciçin qpa cutugjatalagunuada cundacea, cunjin cutuálaşanalagunuada depùtinçicja àgjipi.

9 Cunjidqra, Sel muni matuapumutasin Pəl, jzuk cucuspigunatuada cunjima cutstellenatuada.

10 Cucutqnuada, Fzuc ueqlqmunia, tukrugwərmunia, ulqpa cuspicunçi ejüala, ýmupj tukgjatqeturua ð dqrara

sa mutsunuardunu sa inunit-uispitulli Lerd'nçi ə salatasq tupqei.

11 'Ārum mutta Lerd scja cutqtundecəa, samusur-gellea èca, sa bqv īa tecħa lumupj; Cucítacun eudecūda cunjima ġinnis, ámaſanda, cutstumutstugalagunuda àmanançι.

12 Depūti cutupj tecisin cumusatuda, cutumura tunnacuda Lerd'nçi àgħja.

13 Pel ciċicja tsaugjnejalandjan ategażin Pafos'ndslam, cutukünegatúsinda Psgupj ùna Pamfilia, cunjin Jon cuċċellaqeqtacuda eundacja, cuċiżunatuda Jerusalēmupj.

14 ¶ Cundjan qiegħi u tħalli sinagogi Psgandžlum cumatħan-negatuda Antiocupj ùna Pisidia, cumutqtu muqida sinagogupj Sabał mealluñ cumuṭisindā.

15 Le, profit'nda rædqelliun sinagogi m'stu kmu-tu ħeala eucutqnisinda eundacja, Uqpi, mamacsupj sapa tula curu àgħja àmanançι, sapa ā àqgħejha.

16 Pel eucamqtuda, ûsa cututasqnu da cundjananima. Cucutqnu da, Izrqel'ndslum àmali, Għedicija ma-acun u rmuqtu andjan ácu san ā murċe.

17 Għed muni m'stecasin ċanġi Izrqel, eucuru da ġanarin mutaqiġindjananima mutaqgu cundjan murċella sin Egipt maamqci matstżejha, cutum m'steċċa u cundjananima, ekkum cumqasina-ulu stegħda cundjananima.

18 Ferti 3-żatura cumuta īkkmunida cundjananima ùna àmanapisisin.

19 Cunjin álaşatanəellaşin sev'n naşan ùna Canan mutqasın, leta cutjmumuşunda cundjananin usi ciçin àmalimupi.

20 Cunji uşpan eusqnarat-umuniqguda cundjananima jujàmali fos úndrid fifti şnda şqtura, profit Samûel tumutaşin.

21 Cunji uşpan cundjan cutjøatugqgusında ciñupi mutqgu, Gød cundjananima cutqguda Søl Cis'nci mæcun, Benjamin'ndslum qa, cutumunielluda cunjima ferti ş.

22 Cunjin atasin cunjima eusqnarat-umuniqguda cundjananima tşenmüttupi David cunjima cutumeqgida, David Jesi'nci mæcun átecigjata ja tuşabagurmütü, ja cuûl urumunəa cunjin.

23 Cunjimin ejùalijamalim'ndsluma Gød euea uşarisin eusqnaratumuniqguda Izrælupi Gqtucusiā, Jezus.

24 Jon ja cutqnat-umurasin cunjin ä qtsicuriñun Izrqel'ndjananima mounna tumounna ûnasi.

25 Jon ä üştqasın ciçin üştqgu eucutqnuada, Apa ş eindqm san şacijipj qnisqnu? ş bqv cunjin, ş'uşpan cumununa, ciçin cili ş bqv matuñlatqeì.

26 Ujamali, macusamali, Abraám'nci àmali, Gedicja madecunuñrmütqandjan, sananiejipj Gød cumutaük cutaňgjata ñrum.

27 Jerusalem mutqandjan, cutupi tşenmütuandjan ácun, cundjan eucinnuñmæqnisinda ciçiejipj, profit'ndjan ñgjasin cundjan cumuni rëdqmutacasın Sabañ mœalun,

cutupj cuūleastqasında cundjan eiċieja qgħqlaqna-fin.

28 Cundjan bqqx āla tecisinda cunjima macupunċei, cundqm cundjan tħaccupunisida cunjima Piłaticja.

29 Cundjan ūleastqasın cutupj ġat ecamqna sin catugħalatúsında cunjima lupatqgħundslum, cutuesi-sında cunjima ùna sepulcs.

30 Għed mutta cunjima cutucamqtuada apunqgumu-nundslum.

31 Wru mela cunji āmali Galalilum ciċieja tħawġi-na sin Jerusalempj cumunit alagħum-xtuśsida cunjima, cutupj cundjan muni qgħimxtaca,

32 'Fan sananima qgħid-umura jma qis Għed q-t'asqar is-sin ġanxin mutacjinx.

33 Għed qrum cutak ġanxinna culluma u tħawġcamqtu, cunjindqgia eċċamanqna da Jezusicja; tqażja eċċaman-deċċataca secand sqma, Sa ċa mquejn, ċanġi mea lu scija āmatu mqgħu da.

34 Cunjin żu na eċċamanqna da cunjima apunqci, bqqx qil'ufcunatupj, eucu tqeqnada, ċanġitqci; Átuk-munġana sananima ét-stu mutaūkmu ta'sin Davidicja.

35 'Acuñ cuċila cutan; Sa bqqx alagħunat-ufċanea sin 'Emqeinġi.

36 David mutta urqu muurċella sin Għedni eucun-deċċida, cutumqanmuçida sepulcs eċċa eiċin mutacjinx, eufcunatuda apunqci.

37 Cunjin mutta Għed ċammanana sin bqqx u scunatuda.

38 ¶ San ujamalim macusàmalim uppajsqnisineha

şan-çı ündşlum san müşmutaca sananin ulqapatstumusata.

39 Cunjima çisinqmütüandjananima cunjin euūla tujmunur-mütuanı, Moziz tstşenjellaşın bqv eucea tujmunata sananima.

40 Amalqgunisina, sananima qgundecaūna profit àmali eutqaşın.

41 Alagunisina unnusakmütüandjan, tunnaeçeqeirça-djan san ā mulqeçea, ī mutta áustqgu san mütacdq-draqa tstumusatunnacqeindjan, tuła sananima àmanuā umurasa.

42 Ju àmali sinagog'ndşlum uteşmanqtsicurişin Jentil'ndjan cutupiç cutstüməqgjalagunisinda ácun sabač.

43 Àmalim tumeäkmütaşın, uteşatasın, ūru Ju àmalim proseljtàmali ácun cutşugýnisinda Pölicja, Bqrnabas'ndacija ácun, cunda eucutqnapicinda cundjananima, cundjan müstümümşstukmütisineamuis Gëdicja.

44 ¶ Ácun sabač sipulealandşlum euteşmuçida murupiç Gëdnçi àgja.

45 Ju àmalim cundjananima tecisin úlu tumeäkmügi murupiç eusijüsında, cutugjamulacüsında Pölicja cunjin àgjasın, eadengutqnisinda ácun.

46 Cunjidraqa Pöl, Bqrnabas'nda cumuasusinqnapicinda, eucutqnapicinda, ípa āla ja àgjat-umurəamuis sananima Gëd'nçi guta, san mutta cutupiç alaşunata, san matecimuta bqv tumeämanqmüta, ípa qırıam uteşua Jentilupiç.

47 Cundqm'ndaqia Lerd jananima eugqlikellada, Seja atqashealqejida Jentjl'ndjananima, seja tueamanqmutupi ısin sipulealupi.

48 Jentjl'ndjan cutupi murasin cuçisabagudisinda, cəwasisinda qgja Lerd'ndsluma, cundjan tumumutaqgucurasin cuula miasatusinda.

49 Lerd'ndslum qgja euul umurqpicinda sipulealiupi cunj'isìn.

50 Ju amalim cuçicqnisinda utasmutqandjan, mamuenguermetu cəpjamatlimundjananima ácun, maneana ıjamalimundjananima ácun nullum siti cutuqrugurmutsinda Pel, Bqrnabas'ndacja, cuculenatu-sinda cundacja cumisùpj.

51 Cunda cumasqculqpicinda tuntucu nulluma, cundjananima tueannusùpj, Feoniamupi cumutqmurçellqpicinda.

52 Miasurmütüandjan cumutisinda sun matujabagıdua, sun matucuspigunatqci.

Captı XIV.

1 Feoniam tumutupicisin cumatsumuçipicinda Ju'ndjananin sinagogupi, sunqci cumasusinanqpicinda, üru amana Ju, Greç'ndjan ácun cumusatusinda.

2 Ju'ndjan miasatunnacandjan cuçicqnuda Jentjl'ndjananima, cutuálaşqnisinda cundjananima matucasamalimupi.

3 Katura cuā muni miasusinaqgimutupicinda Lerd-

‘nçi ԛgia, cunjin cutušqununatuda cunjimin guta mutaḡuaci, cutuſtukmqtupicinda eſpicja matunnac’ eafstqgu.

4 Wru àmana cunji siti mutqa cumatugjamulacq-picinda, cutjar-gjsinqnuda Ju'ndjananima, cutjar-gjsinqnuda aposl'ndacieja,

5 Jentjl'ndjan, Ju'ndjan áewn, cundjananima tseñmütqandjan áewn dqnanaſin jamaeupi, cundacija cutusaqgqanqewruða, cuñigat-upunaewruða.

6 Cutupi cutumurqpusatapicinda, cumanapuscultapicinda Listrupi, Dqrbipjnda, Licaonia sitipi, cunji usin sipulealupi.

7 Cunji usulan euûl umurqpicinda unna íma çis.

8 ¶ 'Una Listra cutumutuda ua eſia dupa, eðqbin cutumqguða cunjima ñunnaca cutaceta, cunjuiçik maſ tſteclata ԛtealan.

9 Cunji q maſ muſatuda Pølicja muni ԛgjat-umu-rasin. Pøl cunjima cutstellenatuda, cutecida cunjima tumeamanqnuſi ñisenata.

10 Pøl cutucutqnmusuñunda cunjima úlu ája, Crian ſa tecilatea ; cunjin eqgundecuda, ejnuda.

11 Amalim cutupi alagaúſtagaſin Pøl cugalaŋgu-tqnisinda Licaonia ája, Gødàmali cumen'jananima, cundjan ecea àman' alaguna.

12 Bqrnabasicja cutuapqnisinda Jubits, Pølicja cutuapqnisinda Mscùrias, cunjin mutta ája ԛgimunia.

13 Jubits-nçi prestua siti tumuçin mtaſin cutu-utuſünegatusında ocsàmali siti tumuçipj gqrlanđ'nda

cutuməenisinda, cunji prest àmanqdqra ácun cutu-
cuqnisinda cəpicja sacrificjsana ejə.

14 Maposlpj, Pəl, Bqrnabas'nda cutupj pusatasin
cumacissummatqpicinda uşca, cudurtecqpicinda àma-
limupj, cuçgqlaňgutqnpicinda,

15 'Àmanjamalim ð Cumuduə san cundqm üstq-
guə? ípa munatagqpj àmana eçea ăpan san, ípa
sananima ăgja, san ā mutsūnateə cunji üstqgu
mulamia, san āla sunateə Gədüpı ejəmanqmütaca
cutacea évn üstqgasin, үsində, écanda, cunjin cuta-
cetjamalim qata cqpijasaqgjatacun cuûleastqguða.

16 Àtealan cumunit-alagunatqulqpunırmutuda
àmanqdqrançi.

17 Cunjin bəqv սսրայ-մұтунна-сөнүда cundjanan-
nima ciçicjipj, cumuni-mutaúgeastqguða, cumuni-sq-
narat-übelacqnuða cundjananima, ýlu cumuni-sqna-
rat-çissida ácun, cumuni-tuſabagär-mutjananima ýlu.

18 Cundqm cutqnpicisin cutumutsūnatuda àmalim
àüstqgasin cundacjipj sacrificjs.

19 ¶ Cutupj, Jü àmalim Antiocundslum, Feoniam'ndslum
ácun cutusünegatusında, cubumqmuçisinda
gqtandslum'ndjananima, cuñigat-upunisinda Pə-
lieja, cucissatisinda cunjima siti asipj, ejəngusında
cunjima apunçei.

20 Muſatandjan cumisealan cutşupalqnuða cunjima,
cuçicamqtuda, cumutqmuçiellüda sitiupj, áma-
sunna cunda Bqrnabas'nda cucqtaçqpicinda Dqrbipj.

21 Cunji siti cunda cutqnatumuſellaſin gospl, ūru

àmama àgielläpicisin eusunatäpicinda Listrupj, Feoniamupj, Antiocupjnda.

22 Cutusinqmutupicinda müşatqcindjananima açaña, cuçeqli mästecqmäşärmutisinda, ejägjäpicinda, San müs úlu tümütusqäymütu, bav sucapisñäqmüs muçi san Gëd'nci ciñdumupj.

23 Cunda cutümässtükëlläpicinda qäqdära, cunda cutümämaşugqmäşäpicinda, cunjidära cutstümütañgalagunäpicinda cundjananicijipj Lërdicja, cundjan müşatasin.

24 Cunda cuçicamurjnuda Pisidia, cuñnegatäpicinda Pamfiliupj.

25 Psga cunda çedgjat-ämuşellaşin eucupämuçida Ataliupj.

26 Cullum eucupäçüçida Antiocupj, cullum cunda cutstümümuñañgjämièlläpicinda üstqagu. Cunji üstqagu cuñleästqägäpicinda.

27 Cunda mutqmätaşin qäqämali cutumeagatuda, cunda cuñl-umuräpicinda Gëd cäpicja muni tüñstqgasin, cunjin tumuşatasin Jentj'ndjananima.

28 Cunjisin eumätupicinda şqtura, cutşämätupicinda müşatqeindjananima.

Capt^s XV.

1 Utjatu àmama Jüdeandşlum eucupjägimütu da manacüs'ndjananima, san ä tumuşaqqa eçea Moziz çutqälläsin san tumeamanqmütauna.

2 Pəl, Bərnabas'nda cutugjamulacqpicinda cundj-ananima cutupj úlu; Eşçəmalim ejaminqcwrisinda Pəl, Bərnabas'ndacja ácundjananima ácun Jerusalémupj, aposl'ndjananima cutupj ucutumurupj.

3 Eşçəmali cutusinamütisinda cundjananima utaş-nasin, Fenjsi Samaria ácun cutuqnjnisinda maanatupan, cümurisinda Jentjl'ndjan muni məwnnasin, cutumuraşabagudisinda mamacus àmalimndjananima.

4 Cundjan ünəgatasin Jerusalemupj çşçəmalim ejimuçisinda cundjananima, cumutaúkmütisinda; aposl'ndjananima qtealandjananima ácun euúlumu-rapicinda Gəd cundacija muni tūştqgasin.

5 Utıqtu àmana Farisea müşürmutuandjan cutus-camqtusında, eucutqnisinda, müsatqcindjan cuā muni tūmqaşagu, cuā urumumütisinəa Məziz eutqəllasın.

6 ¶ Aposl'ndjan, qtealandjan ácun cutuğgatusında cutupj cutqnuupj.

7 'Amalim cutupj cumatugjamulacqpicinda úlu, uşpan Pets cucqmqtuda, cundjananima cucutqnuda. Uşjamalim, macəsəmalim, san qtpij şəlqmut' annu Gəd ja atasin, ja qeqli qgjat-umusatasin Gəspl Jentjlndjananima.

8 Gəd suscinupj şəlqmutua cundjananima curumunuada, eucan şananimə ja taqasın 'İma Cuşpik cundjananima culatqguda.

9 Cunjin bav əl ucumisunatuda cundjananima, cutumura-tujmunatuda cundjananin açaşa.

10 ɔ Cundqm san ɔrūm uçicqnu Gedicja? Šandjan cumuswərmutacundjananima san ulla tuqtamuçqa ðe cundjananin útupj, jananin mutaciјn, jan ácun cutupj mjeamutuda.

11 'Fan jøalqmuta Lerd Jezus Crjst jananima ulaf mutaūga-ëamanqnašin, eucunjita cundjananima culamutaðgua, euc' ulaf.

12 ¶ Cunji uspan meaqgu ñama cutumeakmušmutuda Pøolicja, Bqrnabas'ndacija ácun, cümurqpicinda Ged muni tuñtqgasin cepicja mirac'l ñru, matunna-ceastqgu'nda Jentjl ñamalimupj.

13 Cunda cutqellašin Jamz cucutqnuða. Ujamali, macwasàmali san ã murœa ja ñrūm.

14 Simian cümuðuda Ged ja mutaūgatumenqgasin Jentjl'ndslum ñamançi ciçin ñpupj.

15 Cutupj profit ñamalim ecamaqgjisinda.

16 'Dançi uspan ásunatea, ágil elandecœa David'nci ucur cupatagundecëataew, uecqnašin átelanjgqmatœa, átelanuçjœa.

17 'Acundjan ñamançi tutanukmütupj Lerdicja, annugu Jentjl'ndjananima ácun, ématçapundecasin Lerd, 'F ácutan, 'Fáñleastqguðana řangita.

18 Ged cuñl jøalamur cunjin muni ñstqgasincita ñtealan.

19 'F mutta ácutan, san ulla tuqrugataúna Jentjl'ndslum'ndjananima eufunurgjatacüs in Gedupj.

20 Fán cundjananima ecamaqgjœa, jan çeali isettoœa

jdł'ndsluma tstuulqpunata, iŋgagəastqgupj'nda, ma-eissupunqcipj'nda, sqpupjnda.

21 Mozizicja ātqdqra āmana sipulealan sinagog-dqra qewn āmana cumuni mafsmutaca sabatdqra.

22 Aposl'ndjan, āteqlolandjan acun ççämali ácun curumunisinda īaminupj macuru āmanandjananima çç'ndsluma Antiocupj, cututşugutusjnuda Peł, Bqrnabas'ndacja, Judas matçapqnasin Bqrstabas, Sjelas'nda, manœanqpj cunda, cumuni mafizada macus-sämalimun.

23 Cecamandecüsında tşenqguta şançita. Aposl'ndjan, ātealandjan macusämalimandjan cucutqnat usabagudqearu macusämalimupj Jentjl'ndsluma, Antioe'ndsluma, Siriandsluma, Sjlesiandsluma ácun.

24 'Fan muruda, cutjař āmana īananimandslum utusasin sananima cucutqnat-uqrugatisinda, sananima tuşqpurupj açařa, cundjan, muni ägjasin, San ä tūmuasqqua, urumunea lęupj. 'Fan cundjananima bqv äla çcqli-cutqnuða cundqm.

25 'Fan tumeakmütudqra sananima curuda īaminiupj īma uapicin tutşugýnupj Bqrnabas Peł'ndacja, şançi uapicin īan sün eufsmutaca.

26 Cunji uapj cumatqgupicinda maam Lerd Jezus Crjsticjipj.

27 'Fan īamin qrum Judas, Sjelas'ndacja, cunda ejägjapicinə salqtas.

28 'Fma Cušpik cundjan īan curuda sananima

ləmar-tupan gəlili, ənəncipə tupan jan sananima qəqli məşata, şançita.

29 San ā issettqmətqana undupa jdl'upj matqgu, səpupj'nda san ā issettean, amupjında macissupunqei, iñgagəastqgu'nda cutupj tupan san tül isettqmətqana, san mətqə maçqqlanunnaca. Məasusinanisina.

30 Cundjan təmujamièllaşın cətəfisində Antiocupj, cundjan tutuğurçellaşın əmalimünçi cətqəüsində cundjananima ecamana.

31 Cutupj cundjan alaqəlləşin, cunji cətənupj cətumurasabagudisində.

32 Jüdas Sılas'nda eulamətupicinda maprofituapj, ürəcəcətqnat-çisininqnəpicinda cundjananima.

33 Cunda təmütupicièllaşın èca cunj'isin, macusəmalim sabaguda euçil jamışunatqpicinda cundacea aposl'ndjananicjipj.

34 Sılas mutta eua curuda cunj'isin ā mətq.

35 Pel, Bqrnabas'nda eula ā mərcelləqpicinda ün Antioc, eucətqnatuməsmütupicinda Lərd'nci əgja, əcəndjan əcən ürəcəcətqnatuməsmütupicinda.

36 ¶ Əcən mələalan Pel eucətqnuada Bqrnabasicja, Uşqm ipaçila cətaceə alaqəllupj ípicin macusəmalimundjananima sitidqra ipa təmurasin Lərd'ndəslum əgja cundjananima alaqəllupj.

37 Bqrnabas cətəmətsucəqtacəcərəda Jonicja matuapunaşin Mqrc.

38 Pel mutta cunjima bəy təmütşugjınqəcuruda,

cunjin dəqgia qta cuja çəlləqcəqtacuda cundacea Pamfiliandslum, cunjin bəqv təməstqutşənəda cundacea.

39 Cutupj cunda cumatugjəqmulacəpicinda úlu, eus-supj eucəqtacəpicinda. Bərnabas cutumutşəncəcida Mərcieja Sjprasupj.

40 Pəl cutumutşəngəda Sjlasicja, eucəqtacuda cul-lum. Məmacusəmali cəpicja cutstumutaúgalagunisində Gəd'nəcicja.

41 Cutjnapicinda Siria, Sjilişanda cucutqnatuśininqəpicinda çəcəmaliməndjananima.

Cəpts XVI.

1 Cunjin eucətükünəgətəda Dəbipj, Listrupjında, cunj'isin cumətumusunda Timati məşətə, Jucəpa muşərmətə, cullum məqə, eicimən məş grecə.

2 Cutupj macusəmalim Listrandslum, Feoniam'ndslum ácun cəüsəsində cunjima.

3 Pəl cunjima cutumutşənginəcərəda, cunjima cə-təda, eus-qəda cunjima, cunjindəqja camalqunuđa Ju àmalimənçi gətəndələmə, cundjandəqja ciçicijipj cuñluppəşəmuđada eicimənçi grecə.

4 Cundjan ənjnəsin sitidqra cutqusında cundjananima təxəna ecaməna, cutupj eucəqli-urumunisində cundjananima, aposl'ndjan qtealandjan Jerusalem mətuandjan ecaməñselləsin.

5 Cundqm cuməsatuśininqnisində çəcəmaliməndjan, cuñrənənərcəqtacuda.

6 Cundjan ūlijellaşin Frijia, Galasia'nda, 'Fma Cuşpik eufcida cundjananima Aşıupj īa qgjat-umura.

7 Cundjan ūnegataşin Misiupj ejäçicurisinda Bitiniupj muçi, 'Fma Cuşpik eufcida.

8 Cuğnjnisinda Misia, eucupqatuūnegatuada Troasupj.

9 Pəl lucukdqra şançita cuşucuntecimuñunda. Ma-sidoniandşlum ua cunjima eucutqmunida, Cēineä sa Masidoniupj īananima mutağgupj.

10 Cundqm sucqellaşin, cunji uşpan īan çicurida cja tumupi cutupj. 'Fandqgia xün ānisqnuada Lerd īan-anima cutupj jamina qgjipj Gespl.

11 'Fan atasin-āmalim Troas'ndşlum īan salatasanjuada Samafrasiupj, cullum āmasunna īan ategarapuda Neapolisupj.

12 Cullum īan qil-ateguada Filipüp, maneana siti cunjin ūna Masidonia, colanında; īan tumurçelluada cunji siti èca şatura.

13 Sabañ mœalun īan munit-utuşmanqtsicurida sitindşlum tuculupj, Han ūjn āmana muni tuğataşin qmuşmutupj, īan tucutqmuytuda gata cəpjama-liyandjananima tumeak-mutajin.

14 Cəpa, Lidia matuapumutua pşpl mateturmutu-cepə, Vjatısandşlepea muni xşipqanashin Gədicja, īananima cumuruada, Lerd euaştunqnuada cunjimin suscin, cunjin cutumusatuda Pəl qgjasin.

15 Cunjin tumuşanasiellaşin ciçin ueur mutuandjan acıan, īananima ejimuçida ucqtupj, eucutqnuada,

san ja tula tecisi suna mäsata Lerdicja, san ä mutq-tsumutqan ja. Fan tumujimuçida.

16 ¶ Aesun meälun jan utasjinasin qmäsüpji, suganicera ulapa eusrik matuqrugatqei jananima eusijnuada; cunjin cumuni tauruqguda muni ciçieja mästukmuniəalandjananima, cunji muni tucutqanasin ánnasqna dgra.

17 Cunjin eusigijnuada Pelndjan jananima, eugqlanjuada, 'Dançi ujamalim curumumutacundjan Gedicja manəanqei, jananima cutqalagumutacusin jan tstumemamanqmutqan.

18 Cundqm cumuni cutqanjuada iru meälun. Pel mutta cutqrugatuda açaşa cutupi, cunjin cutunusunatuda, eucutqnuada cunji ánnasüpji, Seja áçeqli manaqquella cunjima Jezusicja átqapan. Cuc şaran cutumamanqquellada cunjima.

19 ¶ Ciçieja mästukmütqandjan tecisi cundjan muni-tstukurunqgasin mulqcuda, eusalapat-atusında Pel, Sjelas'ndacija, eucissatjnisinda cundacija märcitupi qatandşlam txeqealupi.

20 Majistratupi eucissatjnisinda cundacija, eucutq-nisinda; 'Dançi Juamalim úlu cutqarugurgjata jananin siti,

21 Cumuni ágigjata ácu üstqgupi, jan Roman ámali cutupi janagaçik üstqgqa.

22 Aman ausalapa-dqnanisinda cundacija, majistrat-ndjan áesun euceqli cißimalatuda cundacija, euceqli aculubatqpicinda.

23 Cunda tūmuacułuburçellaşin úlu, cutumutisinda cəpicja priz'n, jzuk cutumşstecüsında priz'n məstuk-mutqūnçi cundacija.

24 Cunjin cundqm matumşstecasin, eüssi áewan uffa muğida cundacija, cutuqtamuğida cəpicja eziqpi stecüpj.

25 ¶ 'Unatupa lucqgħan Peł Sjelas'nda eqmawsupi-cinda cēwżeq pulis qnqpicinda Gədicja, priz'n mutqeala cumurisinda cundacija.

26 Cunji dqra ψsin eugħiġġuða úlu, prizn tēlqna eugħiġġuða, eucjtacew cuūla pusewlanøeanauda àman-jamalim tūmċeamasq mħataşin.

27 Priz'n məstukmħutuñ uea cubugħtatnada û ād dqra cutecida īl-qaštunnapalqn, eugħiġġatnada sosda, ej-ġam-astqgħuda-żeqgħana, cunjin dägħia eqnisqnuða priznà malim ûla dur-mulqeq.

28 Peł mutta eugħiġġuða úlu, u la məa stagiċċa ċaqgħana, jañ ā tħu kムta żan.

29 Cjida lamp eaqgħiġġuða, cumutqmunida api għawkmuni, cutumulupj tecuða Pełiċja fapanuñ Sjelas-ndaeja áewan.

30 Asipj eulustukmanqtsicurida cundacija, eucutq-nuða, ɭaqpi չ-cundqm tħix uż-żgħid uż-żgħid uż-żgħid? ?

31 Cucutqenqpicinda, Sa mħażżeo Lerd Jezus Crjesticja, satumċeamanq mħutqana, sin ucur mħutqandjan áewan.

32 Cunjima, eiqiñ ueqn mħutqandjananima cuūl umurqpicinda àgħja Lerd'ndżluma.

33 Cuc'saran cunji lucqguan cutstucusatuda cundacja sqpa tstumluacudubatqpicisin, eiçin àmanandjan cundjan cuüla-tumluqanasisinda cüca.

34 Cunjin culustukmuçida cundacja eiçin ucqtupj, cutuatamuda cundacja, cusabagurmuttuda, cunjin dägia eiçin àmanandjan áewn cumujsatusında Gëdieja.

35 Ámajsunna mëlaşin majistrat'ndjan ejaminisinda sqrj'nt'ndjananima ; cundjan cucutqnuada, Umanqtsi-curiellqpij cunji uaprij.

36 Prizn msstukmuñtan cutupj cumuruada Pelicja ; majistrat'ndjan ejaminuada qrum, Sapa muñ manqtsicurua qrum, sabaguda sapa ä eqtaceø.

37 Pøl mutta cundjananima cucutqnuada, Cundjan ípicja cacułubatusında àmalim gumunun, cundjan bqv įat ucutumuruada ípicja, Römandslum uapj ípj munata, ípicja cutupeøamuçida prizn'upj, cundjan bqv įma umutacjìn jamina ípicja cundqm, cüqu cuā utesua acum ípicja ulustukmanqtsicuripj.

38 Sarjntàmali cumurisinda cunji ägja majistrat'ndjananima ; cundjan cumaacunatusında, cundjan muraşin cundacja Romanuqpij.

39 Cundjan cutusmuçisinda, cumutjida cundacja, culustuk-manqtsicurida cundacja, cuçqli çeqtukmulq-cuda cundacja cumisùpj.

40 Cunda cumanqtsicurielluda prizn'ndslum, cumutqmurçellqpicinda Lidia'nçi ucqtupj, cunda alagu-ellaşin, cutqnatušabagurçellaşin mamacušàmalimundjananima cuçeñllqeqtacqpicinda uspan.

Cäpts XVII.

1 Cunda cuğnuda Amfipolis Apalonianda, cumutq-tumutuda Tesalonica, cunj'isin Ju àmali eelamutq-gusında sinagog.

2 Pəl euea muni üstqasın cumutqmuçida cundjananima àgjipj, mutan sabəf meala cuçeqgjida cundjananima Scripcəs.

3 Cucunaştqisiqjida cundjananima, cümurat-upuşatuda Crjstupj, Crjst məs āla sugat-apuna, cunjin məs āla àmananəa, ńançı Jezus étstumuşmutacun sananima, cunjin anñu Crjsta-āpan.

4 Utıqtu cumuşatuda, cundjan cutşugusında Pəl, Sjlas'ndacieja; Gres'ndələm àmana mututqs'ndjan, ńru mamuňgutuandjan cəpjəmalim cutjar-muşatısında.

5 ¶ Ju àmalim müşurduqci cuşjuisında, cutumugjsinanisında ülqpa àmanançı, cutuğatusında, cutsdananisında jəmacupj, Jasənçi ucqtupj cutsdqnanisında, ejät-alagunisında cundacieja àmalimupj.

6 Cundjan cutupj məmacasın catusında Jasənicja, utıqtu macəsəmalim ácun siti tşenəalupj, cucutqnisinda, ńançı ujamali cumuni cutqnat uqrugurgjata usùalan àmanançı, ńanupj ácun cumutqmur.

7 Jasən cundjananima cümuçida ciçin ucqtupj, ńandjan cumuniçgurmata Səzsicja tşena, ácə ciŋ məs muta, Jezus məs ciŋ.

8 Cundjan cutuqrugatusında àmanançı, siti tşenəalançı ácun cundjan cutupj murisında.

9 Cundjan tumuñsqrièlañin mütutqsupj Jasanicja ácunçicja ácun ejaminisinda cundacija.

10 ¶ Mamacuñsàmali cunjidqra eja cutjaminisinda lucuk Peł, Sjelas'ndacja Bereupj. Cunda cutupj mutqmutañin cumuçipicinda Ju'ndjananin sinagogupj.

11 Cullum àmali qusat utas, bqv mañ cuça Tesalonicandşlum'ndjan, cundjandqgia úlu cumurqeurisinda qgja, cumunit-alagunisinda scripçsupj mèlealan emjacsında, ñ undq-mañ sün ?

12 Ñru cumuñsatuda qgja culluma, Grescepjamalim mamuñgutua ñru, ujamalim ácun cumuñsatusında.

13 Tesalonicandşlum Ju àmali murañin, Peł cuçeqgimuta Berea, cutupj cütañisinda eudqnanisinda tujamacupj.

14 Cunjidqra mamacuñsàmali cuçeqli menüda Pełicja ecupjndagi ; Sjelas Timati'nda cuā murçellapicinda.

15 Amana ulustugatañin Pełicja cutumutsumuçida cunjima Añenz-upj, Peł cundjananima cuçeqli jaminuda ciçicijipj Sjelas, Timatindacja. Cunjin cuā tumentuda. Cundjan cütañsellañda.

16 Peł cundacija tstşumutuda Añenz ciçin açaña cuçeqcunatuda, cunjin tecisin àmanqdqra gatandşlama jzuk èñgqmuta jdl'upj.

17 Ju'ndjananin sinagog cumuni tucutqnuða cundjananima, utas mütucarqandjananima ácun, ùna mqrcit ácun munitusimutañindjananima ácun.

18 Cunjidqra Epicùrian filosof'sndjan, stoicandjan ácun cuñimutuda, cundjan utiqtu cütañuða ñ Cundqm

àgja šan ejapisimutacən ? ácundjan cucutqnisinda, 'Acənupj Gəd cuçəgigjata. Cundjan-daqgia muri-sında cunjin eutqnasın Jezusupj, çila àmanqmutupjında.

19 Cundjan cunjima eqcinatuda Ariopagasupj, cu-cutqnisinda, 'Pan qilamura cəsmuta ərəm saàgjasın, umasèllunna, ð Cundqmala ?

20 Sandqgia jananima saqqjat-utunnacuda, jan cunastas scia tumeqgiella ərəm.

21 Añeniandslum àmali, cundjananima muni tsumurçellandjan ácən cumuni tumpusimutuda umura, tumpumura matunnaca çis, ácupj cundjan bqv ála tumpusimutuda.

22 ¶ Pəl cutqmunida Mqrz tularan, cullam cucutq-nuda. Añenz'ndsluməala, sananima áteci jm èngq-evarı mulamia.

23 'Etjnjasin šan átstecida sananin üsttagu mulamia issetta, átstecida olts šançita cəcamandecəata, Gəd matjəalenatunnacqci. Cutupj san mulamidqra issettəqməta. Cutupj sananima áqgjat-umurea.

24 Gəd ısñalan üstqasın, cutacetanda cutupj eqpijasaqgjatacən, cunjin dqgia sūna cutşenməta cutacetupj, évn'upj, ısipjında ; cunjin bqv ála tuguk-məta ueur, àmanjuš üstqgu.

25 Cunjin ácən bqv ála tumpumengwərmətu, cunjin dqgia bqv ála muni tanaca, cətupandqgia cumuni xamanqməta, vásqməta, mutaúkmətanda cutacetə.

26 Cücan sqpa cəmunida àmanqdqra, cutqmunida

cundjananima ყსჲალან, cunjin cutumujəalqtumutuda cundjananima, cunjin cumunit usimutuda cundjananin t̄umetu.

27 Cundjan maf āla tanacea Lerdicja, cutupj tula tec ieušabagurmutsinda. Cunjin acan bav umatacjīn mutu jananima.

28 Cunjin d̄aqia jananima muni ēamanqm̄tu, ugsukmutunda, Sananin poet ujamalim cutupj cutjar eutqnuada ſançita. Fan maf cullam tstetta.

29 Fan tula Gēd'ndslam tstettacamqtu, ſan ulla ēngauua Gēd ceca gesu goldupj, silvsupj, ſipj āmanijaſmqnqā cumunit usukmutacan.

30 Gēd cundqma calagunat-umulami-mutuda qtealan, qrum mutta euçeqli moawnnqgjata āmanqdqrançi un'usi.

31 Cunjin annu tstuqapqnuada mela eeti maf tstuqjak-ūstqgu aripj, cutupj cumunida ua, cutupj āmanqdqra cutumutecua ſün t̄ueuqna, cunjin d̄aqia ciçicja cēamanqniada qta.

32 Cundjan muraſin āmanqnu p̄i cutjar-alenisinda, ācandjan eucutqnisinda, Fan scja nan cutupj qila murea.

33 Cundqm Pēl cundjananima euçeellqeqtacuada.

34 Cutjar mutta ciçicja cannumutisinda, cumusatuisinda, cullama cumunipicinda Djōnisias Areopagusndslam ua, cep acan, Damaris; ācandjan acan cututuāatuda cutupj.

Cäpts XVIII.

1 Cunji uşpan Pəl eugeçellinqeqtacında Afenz corin-
tupjı cumutqmıtında.

2 Cutstecimusunda gqta Ju ua, matçapunaşın
Acila, Pontas matumqgūā, qırı ezs cumutqtqūnega-
tında Römandzlum, cətuean Prisila ácun. Clodias
ndaqia eugeçqli çeñlütusunda Ju'ndjananima Röm.
Cundacja Pəl cumutqtşamıtında.

3 Cunjin däqia eucjaşmqn-θaştqgu, cunjin cutşamū-
tukmıtında, cunda-ndaqia euñtukmıtında tent çinde-
cēa uşca.

4 Sinagog cumuni çeñgjida cundjananima sabat-
dqra, cumuni-eçtqnat-ıpusatında, Ju'ndjananima,
Gres'ndzlum'ndjananima ácun.

5 Sjlas, Timafında cutqtşamıtasin cunjima Masi-
döniandzlum Pəl cumuabjlaqgjida Ju'ndjananima;
Jezus müs Crjst.

6 Cundjan muabjla-çgqtaşın, ulqpaci eçtqnaşın,
cutualaga-tupalapusunda cundjananima ciçin uşca,
cundjananima eucutqnunda, San maam tupan məcəq-
mjqci, ý ámüta cutupj qrugatunnaca, şançı uşpan
áñnegurmunùana Jentjl'ndjananima.

7 Cullum eucqtacında cumqñqmıtında Justasñçi
ueqtupj. Justas cumuni işipqmıtında Gədicja, cunjim-
min ucur cututuñtukmunida sinagog.

8 Crispas ácun sinagog manəana məstukmuniā
cumuasatında Lərdicja, ciçin ucur mətuandjan ácun,

Corint'ndslum àmana ûru cumurisinda, cumuſatúsında, cutcumçanasisinda.

9 Cunjidqra Lerd cutstumutecidə Pəlicja lucuk, eucutqnuada cunjima, ulla maacunwrmütica, sa cutamunùa, ulla ēusaticə.

10 'F mutta sejə átsuumur, élap alagunat ujamacat usqgunaūk sejə àmana, ý áñurumutak àmana gqtandsluma.

11 Cutumutuda cunji siti uceali ì sics munf ácun, cuçeđgimutuda cundjananima Lerd'ndslum guta.

12 ¶ Galio tşenmütaśin Acja depüttia, Ju'ndjan cumagjisinqnuada úñgumbj Pəlicjipj jamacatusaqanupj, eundian cutstukünegatuda cunjima tşeu-úñicicijipj, cunjin muni tütümañcamuniśin, cunji uceqtupj.

13 Cjætasisinda, 'Şançi ûn cumuni qeqli ssipaňgjata àmanjamalimunçi Gədicja, gqtandslum tşenqsa ýan muſ bqv ála munit urumumutçana.

14 Pel àçutamunisın, Galio cutçutqnuada Ju'ndjananima; Ju àmalim, tula şançi uan ulqroeaſtagua uceqlqna, ujåñustqgu, ýma áturumunasa sananima.

15 San tula qrugırmuta matugjagutqnapj stupan sananın àgjipj sananın tşenupjında, san tupan qrugatəa cutupj, éla matuqrugataūna cutupj mjqcev.

16 Cundjananima cutēiňganqpistugatuda tstumj-acundslum.

17 Gres'ndslum àmali catusında Sosfenezicja sinagog manəana mzs tukmuniā, eunjima cutqgułubatusında ùna tstütümañan, Galio cutupj bqv matuqrugatwad.

18 Cunji uſpan Peł cuā-çisqturamutada cunj'isin, ácu nan-tupan cuçèllaqcqatacında macusàmalim'ndjananima, nullum eutucucımusuñunda Siriupj; Prisila Acılanda cutşucucıpicinda ciçicja, cunjin cutumasağında uſta Sencraa, cunjin-daqgia cuqgutqnuða ácu-aſtqupj uſqriſin.

19 Efesas cutstqūrqıda, cunjin cutumurçellqpicinda cundacija gqata, cetu mutta cumuçimunida sinagogupj, cuçeqgjat umuruñda Jū'ndjananima.

20 Cundjan tūmutsamut-alagunañin cunjima qſa ſqtura eumqnuñruda.

21 Cueutqèlluða cundjananima Guðbj, cıqagjda, áala cütqmütüa Jerusalem àrum tatamaſabaguda, cunji uſpan tula Gəd ırıqmunqcevru þa, áçisunurtegatœa acıam. Cucupraqtuçida Efesasandılam.

22 Cunjin cütqatqūrqgasın Sezarea, eucijida, cucutqnat-uſabaguduða çsqàmalimundjananima, cunji uſpan cucupraqtuçida Antiocupj.

23 Cunjintumurçellañin cunj'isin ſqtura, cuçèllaqcqatacında, cunjin euñla qicamurjnuda lomartupan Galasia, Frijianda, cumuni cutqnatuabılqnuða muſatatandjananima.

24 Jıca matçapumutañin Apolas, Alegzandria matumqguð, cütqanjaſmänuð, escamana üljealulä cutstqūrqıda Efesasupj.

25 'Dançi-çan cutstujealqnuða àmanançι Lerd'nci ūupj, cunjin cumuni mqaſusina-àgjacwruða Lerdicja, Jon muni àgiellañin ūnaſipj, cundqma tupan cjeal-qmütumuñunda.

26 Cunjin maacunat-apisħa cumuni ċeċgħiż-umur-ruda sinagog. Acīla, Prisilanda murqpicis in əsatxuna cutujjealenatqpicinda cunjima Gednji ūupj.

27 Cunjin uqgutqasın cuçi Acıjpı mamacusàmali cecamqnisında, cuçeqli mutağgısında müşatandjana-nima ciçicja, cunjin tula mutəanegata cundjananima Ged mutağgatımuşatasın.

28 Cunjin dəqgia cumuni qəgjat-üjealenatuda sūna
Jy'ndjananima, muni tumeagatasin, qət ecamaqja
cutqalagunuda cundjananima, Jezus məs sūn
Crjsta.

Cmts XIX.

1 Ácun dgra, Apolas Corin† mutacqdgra Pel ūla
çicamusèllasin ejepuneataca tıłaran cuñnegatuda
cunji uspan Efesasupi, cunjin cutstecimusunda müs-
mütqandjan mutan esisin.

2 Cundjananima eççutumuruda, ḡApa, unda san
āla tūmumutaḡara Ḧma Cuspik san müsataşinç
uſpan? Cundjan eutusicüsında, Ḧan bqv āla muruda
‘Hma Cuspicüpj qta.

3 Cundjananima eucutqnuada ḡ Apa āpa san āla
tumqanasitecara? Cundjan ejqgjisinda, Jon'nci ūna-
sipja.

4 Pel eucutqnuada cunji uspan, Jon mutta sūna enūnafida mowanna tūmowanupj, àmalimangci cumuni eutqnuada, San á musateana súspan ûnegatuangci, cunji qmias Jezus Crist.

5 Cundjan cutupj murasın cutumqanasi tecüda Lərd Jezus-nçu qapan.

6 Pel cundjananima cutqtandecüda, cunji uşpan 'İma Cuşpik cumuçida cundjananima, cundjan cijəalañgutqanisinda ácun guta ûru, cundjan ácun cijägjisinda xüna.

7 Cunji eala cuûrûmagqtada têlv.

8 Cumuçida sinagogupj, cumuni çeñgjida cunj'isin mutan munf, cutumutugjagutamutuda, cijägjatumuçida cundjananima Gədnçi tşenupj.

9 Cutjar-muazqga-muñasın, muñscitşqnasın, cunji ägjipj cutusalaga-simqgusında àmalimunçi cundjananima ejellüda, cunjin cecumisunatuda müşatandjananima, cumuni çeñgimutuda Tiranas'çı ucqñ sculamunisın.

10 Cundqm cuçeqgimutuda cumbj ş. Asja tumu-tuandjan cuûla murisinda Lərd Jezus'nçi ägjipj, Ju'ndjan Gresndşlum ácun.

11 Gəd cutuûstukmunida Polieja ûru miracl.

12 Ciçin apindşlum cumunit-atüsında tella tu-masqey uşca sucqeindjananicijipj, cundjananin suk cumuni-mulqeyda cunjidqra, ulqpa ánnusùmali cumuni èllqmanqtsicurida cundjananima.

13 ¶ Cunji dqra utjqtu Ju ucqlanqcindjan ècamus cutstuapanalagunisinda Lərd Jezus'nçu qapan ulqpa ánnus matuqrugatandjananima, Cucutqnisinda, 'fan sananima qeqli-èllaqjata àmanançj Jezus'nçu qapan, Pel cumunit umuşgjatacun.

14 Cumagqtusında Juşa Seçva'nçi məcundjan sevn cundqm üstqgu,

15 Ulap ánnus eucutqnuada Jezusima átjøalqmata, Pelecia átjøalqmata ñe cunnjan mutta san?

16 Ulapa ánnus matuqruqatqci cumjndqtuda cundjananima, cundjan ejinganqdurmanqtsicurida eunji ucandşlum qrumba, matusqgqnanda.

17 Ju àmali, Grësndşlum àmali, Efesas mütqan-djan áewun cutupj cuülq-murisinda, cuüla-maæcunatusında; Lerd Jezus'nu qapan àmalim eumengwarmutisinda.

18 ïru mäsatjamalim cutuñsuda cutumeqgjisinda eundjananin ueqlqna, cundjan munit-ueqlqnañin, cutualaga-üsttagusında cundjan muni ëejgeastqagasin.

19 Ëejgeastqguandjan cutumenisinda ïru buç cundjan átugqgasin, cutstqalagapçusında qmanqgumunun, cundjan cutupj cumjqçusında, cutupj muni tstatata eumanqeçguda fifti fırz'nd qrgùrios.

20 Cundqm cabijlenwrcqtacusında, cundqm casasinqnuada Gëdnçi àgja.

21 ¶ Cunji üsttagu uspan Pel cutuceqnuada Masidonia Acja-nda ïla çicamura, cunji uspan euciceurida eucipj Jerusalemupj, eucutqnuada, 'Etumurçellqmus èca cunji uspan átstecùa Rom.

22 Cjaminapicinda ua Masidoniupj, eicicja muni gjisinqmatakicisin Timati Erastas'ndacieja, cetu mutta cuâ tåmuçelluda Aja.

23 Cunjidqra cunji àgjipj ïru àmali cutqruqatqcurisinda úlu.

24 Ua matuqapunañin Dimetrias silvissmit muni

ūstqgasin ècucur àmali Djana tûmâtû, cunji üstqgu
ñru àmana cumuni üstqgq-tumisinqmûtisinda.

25 Cunji ûn cundjananima ejitqûgatuda cutupj
üstqgu ujamalimunçî, cundjananima eucutqnuada,
Ujamali, san annu uppâşumuta ñan muni tstumisi-
nœastqguada şançî üstqgu qtealan.

26 San áewan bqv cinnuamqmûta şançî Pôlupj, cunjin
cumuni ûla-tuálaşanjata àmanqdqrançî, bqv Efesas-
'ndslama tupan, unna Aşa tûmûtqandjananima áewan
cunjin cumuni ägigjata şançita; 'Uşa üstqgu Gëd,
bqv muş Gëd cunjin.

27 Fahanan üstqgu cula mulæça, Djana'nci templ
cumadeneana, cunjin súna Gëdqcepa, cunjin àmûtaşin
ûlu mamuñguta cumamunnuşqqa, Aşa dqra, үsùa-
landslam àmana cutupj cuañgawrmûtacçsin.

28 Cundjan cundqm murasin úlu eusqlapqnisinda,
eugalañgutqnisinda, Djana Efesas'ndslam àmana
cuçisinqmûtacew, cunjin annu súna mamuñgutqa.

29 Sitidqra eqrugatuda úlu, àmalim catüsında Gjas
Aristarcas'ndacija, Masidoniandslumçapj, Pôlicja mu-
ni tswagjnqpi, eusqmikduermuçisinda featsupj.

30 Pôl àçeqnaşin cutupj muçi àmanupj cutqanupj,
muşatandjan ciçicja eufcisinda.

31 Aşandslum'ndjan mamuñgawrmutqa ciçieja tu-
gacumûtaşin ejaminuda ciçiejipj, cutuufcida àmanançî
cunjima featsupj muçi, àmana ciçicja tuşaqguna-
tañk.

32 Cundjan cumatugjamlacuada úygumbj, cundjan

dqgia cqrugatusında àmali àmana bqv äla èca uppä-
sümpäta cundjan tûmeakmuçisin.

33 Cucissatüsinda Alegzandsieja àmalimundzlum,
Ju àmali ciçicja cutucuna stqsqnisinda ; Alegzands ñsa
cutufcialelagunuða àmanançj, cundjananima ejà macu-
tqnat-ucusida maam.

34 Cundjan cunjima tecisin Ju na, cuqqqlaŋgutq-
palqnisinda ƿceali ss, Djana Efesas mütqandjan cuaŋ-
gurmutaçun, cunjin annu ſūna.

35 Tsn clqrc tucssinurqellasin cundjananima cuci-
tqnuda. Efesas àmali, àmanqdqra cumuni muruda
sananima úlu munit ƿaŋgurmuta ſūna Gədqcepa
Djanicja, Jubits'ndzlum cipqagundecasin.

36 'Àmanqgaçik cutupj tuisieçsina, san ä mütqa
utas, ƿla eqgiçigaticealan.

37 'Şançj ƿapicin san atasin acam, cunda çşçueç
çilupatunnaca, sananin Gədqcepançj eunda bqv munit
alengutqna.

38 Tula Dimetrias ciçicja muni tsauštäguandjan
áçun qrugurmuta àmanupj, tütqsimututas ƿijamali
cumuni mur, depùtindjan áçun cumunata, àmana
mqrugatqpij euâ tûmütutqsinatœa cutupj ləmar tupan.

39 San tül áçupj ƿeçtümura ləmar tupan jan ä tûñ
gateœa ûstqgupj.

40 'Fan dqgia cja qrugateœa san tsdqnanasın cülala
şançj mœalun, janqagaçik cutupj maam macutqnat-
ucusu, ƿlaſ'ndqgia san dqnanuda çis.

41 Cundqm cutaëllasin ƿjamiüpistugatuda àmali
ucatupj.

Carts XX.

1 Cunji d̄qra ēssindecun Pēl ej̄da m̄usatandjana-nima apip̄j, ēn̄gatuda cundjananima, uſpan ēugeel-laqeqtaçuda, cutucuqnuða ñna Masidoniup̄j.

2 Cunjin ñla çicamurasin cunji s̄ualan ēca z̄ün tutqrañsin cundjananima, eucuçida Gresup̄j.

3 Cunjisin cutumutuda mutan munf̄. Jū ãmali ciçicja çēepinanasañ, cunjin t̄ucuqnañin Siriup̄j ēpqa-cuçi, ēugeènuða çila ēçisunata Masidoniup̄j.

4 Cutsuqgnuða cunjima Ajsup̄j Sopats Bereandslum ua, Tesali-çap̄j Aristqrcas Sicundas'nda, Gjas Dqrbilum ua, Timafindjan ácun, Ajsandslum ácun Ticicas, Trofimas'ndjan.

5 'Sandjan cuža t̄umupisinda, Troas cutstšumuti-sinda ñananima.

6 'Fan atuda ãmalim Filipindslum lev'n apisña bred atumutu uſpan f̄iv meala, ñan tuñnegatuda cundjananima Troasup̄j, ñan ts̄lumutuda sevn meala.

7 Ëc ulustega mealan m̄usatandjan cutumœakmu-cida bred atungusatamup̄j, Pēl cundjananima eucu-tqnuða, ámasunna ēugeènuða ēpqaçuçi, cunjin cutucu-tqmutuda şqtura, ej̄nataþunatuda lucuk.

8 Cuñeala-magqatuda ñru cian sipulealan q̄gu ucqñ cundjan tuñgatasin.

9 Cutumutuda ñna īndo q̄rum ua ñ cumatçapar-nuða. Cunjin eq̄sunatuda uea úlu, Pēl şqtura cu-

tamutasin eunji un eqsundecinda, eucupeida mutan miçin etacunupi, apunqci.

10 Pel cumennda, cutumulupjtecnda cunjima, cuñgatunda cunjima, cucutqnda, Ulqp qrugaticoalan, cunjin qrum eugeamanqmuta.

11 Cunjin çila cumutasin, cundjan atujgasurèlla-sin bred, cunjin cundjananima qremurçellasin şatura, cutumedanda, eucupqèllqcucüçida cundjananima.

12 Cundjan eulustukmuçisinda qrum ıançι amanq-mutqa, cutupi ûlu eufabagudisinda.

13 ¶ Fan ja cupqtumupida Asosupi cunjisin ıançiecurida Policia ucuçi, cundqm cetu cucutqnda, cetu mis cutupi ıannea.

14 Cunjin çisifgjatasin ıançanima Asos, ıan ucuçigqmatunda cunjima, cullum ıan eqguda Mitileniupj.

15 Cullum ıan ateguda, amasunna ıan eqguda Ciosupi, ácu amasunna ıan eqguda Sqmosupi, ıan tumurçelluda Trogiliam, ácu amasunna ıan eqguda Mjletasupi.

16 Pel cuçicurida cuçana Efesas, cunjin bqv mis curnda tımutusqturanurçella Aja, cunjin-daqgia cuşamicunda Jerusalemupi ına, cunjisin cutumutu-curnda Penticost.

17 ¶ Mjletas'ndslum ejaminnda amançι, cuçeqli jituqguda cutupi Efesas'ndslum çsq mıstukmılıtuealan-djananima.

18 Cundjan unegatasin cunjima cucutqnda cundjananima. San annu upraqsumuta qtealan ıja tımu-

çisín Ajsupj, émuni tṣamqutasin sananima, san ja sūn munit-alagumqutasin meälalan.

19 'Amunit-urumqumqutada Lerdicja suñat-apisñà; ámuni-tqrugwarpütacuda jik, ámuni matuqruqumqutada, Ju àmali ja ámuni çeepinanalaqunisinda.

20 'E ácun sananima bqv èca meämuda, ámuni tûmuqpusimqutada qgjipj ucurdqra, tûnugatadqra ácun sananima ámuni qeägjida.

21 Ju'ndjananima Gres'ndslam'ndjananima ácun ámuni qgjida súna, ámuni çeqli moannuda Gedupj, ámuni çeqli-çisinqmqtada jananin Lerdicja Jezus Crjst.

22 'Arum mutta ácuçigjata Jerusalémupj cüca àmasqmütüa, cündqm ala étumqutuqruqateana?

23 'Ema Cuspik ja cumuni qgigjata, unna siti j muš muni tûmeamasea, j muš muni tûmqtuqruqatea.

24 Cutupj élap qrugataúna úlu, éla annuñaúna àmanqmütupj úlu, sabagudua áá üleästegatalaqunœa ja cuçigqlikjatacan ústqgu, Lerd Jezus ja gqligasın sún umurupj gospł'a, Ged cutumutaukmütacan àmanançi.

25 'E ácun átjealqmata san étumurqci Ged'nçi guta, san bqv ja çila tecüana tella.

26 Sananima ágilä eütañumura, ámata àmannaci səpupj qrugatapisñ.

27 'Endqgia bqv ála muni umenturunda èca, ámuni ülijägjida sananima Ged cumuni tueçamqutacan.

28 ¶ San ála muni mamzstecœa maam, floçupjında san mzssteceœa, 'Ema Cuspik sananima tûmsstecasin,

məstecətəjmutisina Gəd'nci çəq, cətə təsəqanqasın ciçina sqpa.

29 'Ə átjəalqməta şə mutacığın əlf-əmali lupatq-curuqandjan cumuçğana cuçılıpateəana floca.

30 Sananin əmanandşlum ácun eutjar eutqatsicurua əmana, cundjan cuçgurcətqnisinəa, eutqumqumisatuisinəa ciçin əgja.

31 San əla undumutqan eutupi amalqgunisina, san əl-jəalenürmətqanana, émuni təamalañgjanında sananima mutan 3, lucukdqra, məalqdqra ámuni təpətuk-əgjida ɣica sananima

32 'Şə məcəsəmali qırum átstuməstecəlagunəa Gədicja sananima, ciçin mutañk guta ácun sananima áçeqli upaşuməta, cunjin dəqgia təsinəqmətəa, cunjin ácun eutqumutqumis sananima matuñmanatqcindjananima gumunyan.

33 'Ə bəv əla muni gura-curuada əmanandşluma silvs, gold, əfəca.

34 San annu ɣa usitugqqu, émuni təməyupusi üstqasın şənçi ùşa, émuni təmisinqmutqasın, émuni təsinamutasin ɣacəja təsəmətəandjananima; ɣ bəv muni təməmətəñkmətəda.

35 Sananima áüla təqəlagamətəda, cundqm san əla lamutañkmətəana əfciliqcindjananima, san əl jəale-nürmətəana Lərd Jezus eutqnaşin; Mutañgatqqu áşat şūna, təməmətəñgə bəv məş cəca.

36 ¶ Cundqm eutqəlləsin cuçigjəqmənida, eutəwq-qumisada cundjananima.

37 Cundjan jzuk cupqtacusında þik, cundjan cumqasundecüsında Pölicja útan, cupqüsında cunjima.

38 Cundjan úlu canunisında cunjima, cunjin cundjananima umurash, cundjan muß bqv çila tecüa ciçicja tella. Cundjan eueup-alaga-euçida cunjima usiqnanupj.

Capt's XXI.

1 Cunji aßpan jan çeñllategasin cundjananima, jan salatasanjnuda Coosupj, áma suma jan eqguada Rodzupj, nullam jan atukünegatnuda Patarupj.

2 Cunj'isin jan sifgjatuada usiqnanupj Fenisiupj atega tucuqnej, cutupj jan cupqtumupida, jan ateguada.

3 'Fan matucqgqtsicurida Sjpras jan cütatukqnuada, jan ateguada Siriupj, jan tstuürükëlluada Tjs, cunjisindqgia cutucqtauk-ürqgusında.

4 Cunj'isin jan tecida mußatqcindjananima, jan cundjananima tsamutnuda sevn mœala, cundjan Cußpik matujøalenata cufcisinda Pölicja, cunjin muß bqv al uejœa Jerusalemupj.

5 'Fan tumpaqturaëlla sin sev'n mœala, jan çeñllateguada cundjananima, cundjan, cetucqalandjan, cugninin ejñalandjan ácun cutsaugutnuda jananima asipj siti, pjacan jan ggjapalqnuada jan tqmiasunda.

6 Újgumbj jan macutqælla sin Guðbj, jan cupqtumupida usiqnanupj, cundjan euçila sunatusında atupj.

7 Tis'ndslam jan salqtasaninuđa Tolamasupj, jan tūgatuda mamaeus'ndjananima, jan tswamurçelluđa cundjananima ućeali meala.

8 Ácu ámađunna, jan Pelićja tswagutusqandjan jan tūmupielluđa Sezareipj, jan tūmuçida Filip'nci ucqatupj àmutsađin Evangelist, cunjin sev'ndslama.

9 Cunji ûn cumatuluđsuda sev'n cëpa, cundjan supanatupan cutswamutisinda cunjima, cundjan ácun cumuni qgjisinda qgja.

10 Fan tstumutusqaturanađin ûru meala, cunj'isipj cutuđnegatuda ua matçaparamutađin Agabas, cunjin profitqei.

11 Cunjin mutqatswamutađin jananima cutqatuda Pelićci ûđnuk çëamas, cutumaamasatuda ûđ, ezianda, cucutqnuđa, 'Đançita 'Ema Cuđpik ja cijagi, Ju àmali, Jerusalém mutqandjan cundqm cijamasasinœa cunji ûnçicja san cumuni tûmeamasatecëqgatacun, cundjan cunjima cutuđatusineœa Jentjl'ndjananima.

12 Cutupj jan murađin, cundjan jan cunjima tuđcialagunuda Jerusalémupj ucja.

13 Pel jananima cucutqnuđa g Cundqm san jađipj tuđputakmuptu jik, san ja tuđtullenata suscin? 'Endqgia áâ urumumuptu tûmeamasupj tûmçacupunupjinda úna Jerusalém Lerd Jezus-nçuđpupj.

14 Cunjin cundqm jananima umqnuđas, jan tuđcialagunađin cunjima, jan cijtqnuđa, Gđed eugqlikmuđacun jan á urumunœa.

15 Ácun mèlealan jan tqbitucqtađada, jan ucjida Jerusalémupj.

16 Muſatandjan cutjartsagutuſuda īananim Sezareandſlam, cundjan cutumutſusqataſuda Nasanicja Sjpras'ndſlam ua qta muſatqci, īan muſ tsumutqana cunjima.

17 'Fan utuſmuſçida Jeruſalemupi, mamačusāmalim īananim eusabaguda-mutaqguſda.

18 Cunji āmaſunna Pøindjan īan muſçida Jamzicijip, qteqlan mɔſtukpalqanandjan cuūla tumeakmuſtisinda.

19 Cunjin cundjananima cuūgatuſda, uſpan cundjananima ləmar ejqgjat-umuruſda Gəd muni tuūſtagasın cunjima Jentil'ndjananima gumunuń.

20 Cundjan cutupi muſmutasin eusabaguda-ēuſisinda Lərdicja, cunjima eueutqnisinda, 'Fan anin macus sa tecigjata ūru Ju āmalim cumuſurmata, cundjan úlu ciçicamata cundjananin leupi.

21 Cundjan scijip eumurisinda, Sa muſ muni qeqli-ellqgjata Məzizicja Ju'ndjananima cumutacundjan Jentil āmali gumunuń, sa muſ munit uſci cundjananima ejūalupi uſagu, cundjan muſ bav qila muſurmatuana qat'eastqgu.

22 Ð Apumma ? āmali cutuūgatusine, cundjan däqgia scijip eumurisine ūançisin mutu.

23 'Ipa gqlikgjatacun scja sa āl urumuneane. 'Fan tsumutſumur fos ua, cundjan eufuſmata Gədicja ūſtagu.

24 Cundjananima sa ā tsumuſtagua, sa tsumutasanəa cundjananima, cundjan san tsumuſulupatanəa

usta, àmanqdqra cutstecipusatea seja lemar mutuq, lemar urumumutua leupi, cundjan bav çila èngqamutua, cundjan sejipj tumuraşlapqnañin.

25 Jentjl'ndjan cumusmutacun jan ecamandecuda, jan cutqnuða cundjan bav muñ ustqgu cundqm ustqgu, cundjan cuñ munit issettqmutua atama jdl'ndsluma, sqpupjnda macissupunqcipjnda, ucqlaustqgu ácun, cundqmqtupan ípa gqlikgjata cundjananima.

26 Pel cırımuñunda cutupi, cutşuñstqgu ñda cunji ealandjananima, cunji ámañunna cutşumutqsqnuñda cundjananima ùna templ, àmanançî tujealenatupi uloastegata maam mutqsinata, nan tupqmuis cundjan uadqra tqgua ofsiñ.

27 Sev'n meala àqñqmunisin Ajsandslum Juàmali tecisín cunjima templ tumutu, cutudqnanisinda àmanqdqranci, catusında cunjima salapa.

28 Cugqlqnisinda, Izrquel'ndslum àmali ácun gjsinanisina. Ðan cumunata ua cumuni tuálasamutacunin jananin àmanançî leupi, şançî templ'upjnda, cunjin ácun cutstukmuçida templ'upi Gres'ndslum ealançî, cunjin ácun cutuceèllqnuñda şançî ueur mamissettaci.

29 Cundjan däggia cuja tstecisinda ciçicja tstşugjına ùna siti Trofimas, Efesas'ndslum ua, ejèngusında Pel cunji ünçi ulustuksuçi templ'upi.

30 Sitidqra çarugatisinda, àmalim dära cudadanisinda, catusında Peñicja, cucissqmanqtsicurisinda cunjima templ asipj, cundjan cutqgjatecüsında üâ cja.

31 Cundjan cuqgutqnisinda ciçicja acupuna. Maneana captin murasin çis danqna úlu,

32 Cunjin cutumuluşteguda soljs'ndjananima, sentüriandjananima ácun, eucupqdqtusında cundjananima; cundjan tecisin maneana captin, sentüriandjan ácun cumuqtşúnatusında Pelicja acuľubata.

33 Cunjidqra maneana captin ûnegatasin, catuda cunjima, cumbj çana cuçeqli çeđamasatuda cunjima, cunjima eucutumuruda ¿ Cunna sa? ¿ Cumudu sa ála ústqara?

34 Ámali cumatugjagqlajgutqnisinda úngumbj. Cunji ûn tecisin ucutumura úlu qrugata, cuçiqli atuda cunjima casl'upj.

35 Cunjin tecilucjaſin stasz soljs'ámali cumisatusında cunjima áganupj, ámana ciçicja cißsumaneanaänneali.

36 Ámalim úru dqnanaſin, culustukgqlaqnjnisinda, sacupunea cunjima.

37 Peł tumuulustukmuçisin casl'upj eucutumuruda maneana captinicja, ¿ Apa új scja cütqmu? Cucutqnuða. ¿ Unda sa tucutqnu Grec?

38 ¿ Bqvunda sa cunji Ejipt ua ácu átøalan uqcinjamacaſin, manulustugataſin ámanqmütunnac'uſipj fos fzs'nd ujamalim úlapategq tupan.

39 Peł mutta cütqnuða, 'F ámuña Ju ua Tarsas'ndslum ua, Sjlisiandslum, eulluma siti mamqulajgutua ámuña ua, 'F scja átumqetüarumaijgjata cütqnuþi ámalimupj.

40 Cunjin үрүмүэллаasin, Pel cutecillqmuniда stasz, үңа cutufeida әmanançı қтусу. Cunjin tecisin әmalim үлү tasindeca, 'Ebru guta cutucutqnuда cundjananima

Capt^s XXII.

1 Үјамалим mamacüsàmalim, tqnijamalim murisin ja émacutqnat-quefisimus maam.

2 Cundjan murasin cunjima ébru tueutqna cundjananima, úlu cutqsindecusinda. Cuetqnuда

3 'F ámupta Ju ua, Tqrsas Sjlisia siti ámatumq-guda, ʂançi siti átsdqruqmutuда, Gamalielçi csiàn ámuni tshawmutuда, ámuni tiumutujoälqmutuда leupj ʂuna, jananin mutacjìn үрүмүмүтасин, ámunit ყагутqmutuда Gədupj tuşabagurmata, eçea san munit ყагутamutacun ʂançi məlun.

4 'Danchi ün ʐna tjuqeindjananima ámuni tøqrugur-mutuда orunupj, ámuni àmasatuда, ámuni tiumutuда cundjananima prizn, bqv ua tupan, cəpjamalim ácun.

5 Manəana prest cutupj ja cumurasa ղtealan djan ácun cutumeäkmütacundjan, cundjananin үs'ndşlum átumutqguda lets macüsàmalimupj, etjnasin Damqcasupj, i mws үlustuktumenea Jerusalemupj gata tstutumañupj àmasqmütqan-djananima.

6 'Etjnasin cutupj, үunegatqmunijsin Damqcasupj ünatupa məlun ja cutujøalenatuда sipulealan ʐuk gjtaca cusealuda évndşlum.

7 'Alupjida miçipj ájsa ja cütqnaſin àmuruda ; Sel, Sel ñ cumudua sa ja tuqrugurmuni ?

8 Ácütqnuða, ñ Cunna sa Lerd ? 'Fa cucütqnuða, Ámata Jezus Nazaref'ndslum ja sa tuqrugurgjata.

9 'Fa tṣugjnandjan uſeala cutecisinda, cundjan muſ bqv muruda ájsa ja cütqnaſin.

10 Ácütqnuða ñ Cundqm çaſtqguða Lerd ? Lerd ja cucütqnuða, Cqgjnœa sa Damqscasupj, cunjin sa tumurœana scja éçigqliguan.

11 Uſeala gitqeqnaſin ja cütqamisatuda tella, ja tṣugjnandjananima átumutstqgatuda Damqscasupj, cutupj ámutqmuſtuda.

12 Ananjas mututqsað, Ju àmalim gqtandslum cutupj cumuni qagjida, cunjin muſ jma ua,

13 'Façipj cumuçida, cumatqmunida, ja cucütqnuða, 'ða macus Sel tella qrum saçil jøalenatœa. Cucan átalagumuſtuda cunjima.

14 'Fa cucütqnuða, Gød jananin mutacjin urummuſtaſin scja ewr tujøalenatupj ciçin mujøalana, tutecipj scia 'Fmqcinci, scia umurupj ciçin ájsa.

15 Sandaqia sumureamis àmanqdqrupj scja qrum tujalgunaſin, umuraſin.

16 ñ Cundqm qrum sa á mœta ? cumunœa, sa tœmuñnasœa, sa-tœmeigulatoa sin ulapa, Lerd Jezus 'nçieja sa tuarœ-tœmuñmœtaðgœa.

17 Cunji uſpan émutacqdqra Jerusalém, templ étqmuſaſin átuñgqdupuñnatuda.

18 Cunjin ja ja cütqnaſin áçila-tecida cunjima, cunjin

Ja cucutqmunda, Zqmicqa sa, cja saellacqtacefa Jerusalem, gqtandslum bqv ala murea seja qgja, jacipj saqeagigijatacun.

19 Acepqnuada, Lerd cundjan ja usitugagu annu emuni tumetumqatasin prizn, emuni tqququbatasin sinagog-dqra seja cumusurqmqtqandjan amananji.

20 Sina mqrts Stev'n tumuanicungutasin sapa atsq munida, atsurumumqutuda cunjima atalagunat quneqatupunuda, asqnara mstukmunida usca ciicija unegatupunealandjananicja.

21 Fa cucutqnuada, Sa eqtacefa, scia atjami amuepi Jentjlndjananicjipj.

22 Cundjan euä tumeqgjida cunjin tqpunaasin cunji qpa, cunji uspan cja cugqlqnisinda, Atusina cunjima cunjin bqv mameamananqci.

23 Cundjan cugqlapalqnuada, cumacuntupeanisinda usca, tuntucu cumbalenaneanisinda qganupj.

24 Manoeana captin cunjidqra cuqeqcli atusinda cunjima casl'upj, cuqeqcli acuqubat-qeputumuruada ciicija, cunjin cumurqcuruada, cundjan izuk qgqlqnaasin cunjima.

25 Cundjan ucasfa ejaqseamasuada cunjima. Pel cuqtnuada Senturianicja ciicija tsumunisin z Apa, unda san jma acuqubatu ua Romanqci, bqv ja matumtecia ulqpa.

26 Senturian cundqm murasin cumanjqgjida maleana captinicja, cucutqnuada, Sa ä amalqgunea satucuamqatasun, sançi uqmuß Römana.

27 Maneana captin cunjidqra cumutqequtqnuada cunjima, ñ Apa, unda sa Romanu? Cjègjida, Annuea.

28 Maneana captin cucutqnuada, 'Ulu átstqguada cutupi tûmutumiqutupi mamvajngutua. Pel mutta cûtqnuada, 'E ámatumqguada mamvajngutua.

29 Cucan cundjan àacuñubata mjøcasin cunjima cûtuñatuda, maneana captin ácun cumaæcunatuda cunjin muñellañsin cutupi Romanu, cunjin däqia ejämusatnada cunjima.

30 Ámasunna cunjin cuqgutqnuada ûla murupi Ju ãmalim ciçicja çgqlqnasin, cuñlatuda cunjin çeàmasqmutsasìn, maneana prest'ndjananima, cundjananin mjakmütü-øalandjananima ácun cuçqli tûñgatnada, cunjin euluñtukmenida Policja, cutumunida cunjima cundjananima cunañtqsin.

Captis XXIII.

1 Pel calagumunida mjøcas ãmalimupi, cundjananima cucutqnuada, Ujamali, macusàmali ámunimysteeqmütuda sünatqpan Gëdupi, átøalan qrum ácun.

2 Ananjas, maneana prest cuçqli acida cunjima à ciçicja tsumunindjananima.

3 Pel cunjima cucutqnuada, Gëd scja cacùa elqna matëaminqqmatqecina, ñ Cündqm sa lœupi mjakmütüä le çgurmuni? qrum ja sa çeqliaciñin à.

4 Tṣupalqnandjan cœutqnisinda cunjima, ḡ Cundqm sa tellacamuni Gədnçi preſticja manəanqci?

5 Pel cœutqnuđa, 'F bqv cutupj āl jəalqmuni manəana prest, cœcamandecēat' annu, Sula tellacq-nauđa sin àmanandjananima tṣenqcingi.

6 Pel tecisin àmalim matstummusatqpi Farise ūru, Sadūse ūru, eugqlaŋgutqnuđa àmali tuğatun, Ujamali macusàmali, 'F ámata Fariseua, Sariseua ja cumatumqguda, àmana ja cumuni duçicijamulaca àmanqnuđi nana ípa muni tumura-sabagürmütacun.

7 Cundqm cœtqellaşin farise'ndjan, sadūse'ndjan cumaduçicijapicinda úŋgumbj, àmali tuməagatasin cumqruğatqpicinda jamaca.

8 Sadūse'ndjan cumuni tuşikgjata àmanana nan, bqv muš anjl, bqv muš cuşpik, Sarise'ndjan cutupj cuūl urumqumuta.

9 'Ulū cœdqnanisinda gqlqna, serjb'ndjan, farise'ndjananima muni gjisinanafin cucamqtusinda, cumu-abjlaŋgutqnisinda; 'Fan bqv āla tecida şançι uançι ulqpa, tula cuşpik, tula anjl ciçicja cœtqna, jan ula ęqatauňa Gedicja.

10 Cundjan muçgqlqnapicisin ulū manəana captin cumadecunurçaqguda Pelecia, àmali ejə cüssummanəanuđa cunjima, cuçeqli utlaşmenuda soljs'ndjananima əamanqnuđi cunjima cundjananin ûş'ndşlam, cuçeqli tstukinuçida casl'upj.

11 Cunji eunqgja Lərd cutşumunida cunjima, cœutqnuđa ciçicja, sabaguduşa sa Pel, ərum ja sa ja

түсүтәңгүдә Jerusalem, cundam sa сүтәңгүдә яа Rom асун.

12 Ámaſunna мөаласин cutjär Ju cumatucuqnpri-cinda úñgumbj, cundjan muſ matutummañqei түнүана cundjan tula acupunpu Pölicja, cundjan muſ bqv jaſ atamea, bqv jaſ uleä ä acupunpu.

13 Ferti ujamali manøana cundqm cumatucuqnuðda úñgumbj Pölicja acupuna.

14 Cutusisinda, manøana preſtndjananima, qtealandjanaima áewn eucutqnisinda, 'Fan ámataqgүdä úlu qrugatupj, jan matucuqnuðda úñgumbj bqv jaſ atama, bqv jaſ ula, jan ä acupunpuñ Pölicja.

15 San ä gjsinajgutanea mjäkmuniøalandjananima manøana captinicja, cunjima san äla qeqli үlus-tukmenøea Pölangi sananicijipj ámaſunna, qil uectumurupj cunjima san tucqlanea cundqm, jan mutta cunjima acupunøea ejä ä ñnegurdudqra.

16 Pö'l'ngü jcepançι mäcün muraſin cundjananicja Pölicja gura cittqmata ñeqgupupj, cunjin cumutqtumuruda Pölicja casl'.

17 Pö'l cunjidqra cutjida Sentürrianicja, cunjima eucutqnuðda tstukmuçlä sa şançi ñrum uançι manøana captinnçi apipj, ejägjatumurea cunjima çis.

18 Culuſtugatuda cunjima manøana captin-nçi apipj, cunjin eucutqnuðda, Pö'l prizn matumqta ja ejida, ja cuçeqli tstqgatuda şançi ñrum uançι scipj, scja ejägjøamus çis.

19 Manøana captin cunjima cutstqgatuda cumisüpj,

cunjima eucutumuruda ġCundqm ja saġġat umureana?

20 Cucutqnuða, Ju āmali cumatucuajgħata qapji scja cuċċeqli-ulu stuk-menisin oamniż Pəlċeja āma sunna cundjan muš curu uċċutum u sèlla cunjima, cundjan ċejgħaqta pañ scja cundqm.

21 Ulpap urumunica cundjananima, ciċċejjipji cundjan ferti u jamali cuċċepinanha cunjima ùnean, cundjan muš bqv jaqt atamisineha, ulisineha, cundjan muš jaqt acċupunisineha Pəlċeja, cutupji cundjan àr rum īl-oastruk-teca, scjipjtupan cuā qrugħi ergjata eusin, tħumxu tħarru-ġunupji scja ciċċejja sjamimeneamniż āma sunna.

22 Maneana captin cuċċeqlicq taċċuða cunji àr rum u anġi, cuċċeqli-usikmūt uða cunjima. Āċupji sulap umurha ja u murasfin.

23 Masentùrian pjiċċi idha apipji, cepicja eucutqnuða, sapi jiġi qiegħi īl-oastreco ta' u ndrid soljs, Sezareipji át ja-minha cundjananima ērs eucimxu tħallha sevnti, qagħ-ġura tħaqgħi jaqt amil tu' u ndrid, mutan xarun żanġi luuqgħu.

24 Sap umuni qedha Pəlċeja ērs tħażżeġ, Sapa m'steca cunjima tagħid Feliċsicija guvsns cumu tacun.

25 'Żanġitqei eċċamandec qmūn uñu cunjima.

26 Clēdias Lisias Feliċsicijjipji sūn qāpan guvsns cutu sabagħuða ewsmu.

27 'Żanġi uñgi Ju āmali eftu sħalli caccupunisina sa cunjima, étu la cipagħi tħixxu iñni, īrru soljs étu la tħumix għiġi nsew, āx-xamarnuða cunjima, cunjima 'ndqgia āmur uða Roman uqmiż.

28 Cundjan ciçicijipj qrugatasin cutupj tumeqgijipj átuluştukmuçida cunjima cundjananin esnsl'upj.

29 Átstecida cundjan ciçicijipj qrugatusında cùqnin tsenqgutupj, cundjan bav sünqci ciçicja qrugatusında tıacupunupj èamasu-munipj.

30 'Emurasin Jq àmali cunji ünçicja qeepinanuda, scijipj cuçtacan átjaminuda cunjima, ciçicja qeägitqgu èalandjananima áqeqli utasında scijipj umura cutupj. Átula èllea scja.

31 Soljs àmali cuça tımuqqligasin catusında Policia, lucuk cutumuçisinda Antipatris.

32 Áma sunna cuçèllütasında érs tıceçimutuandjananima ciçicja tsıagutuupj, cùqn cueuçisunatusında casl'upj.

33 Cundjan tıunegatasin Sezareipj cutaquda lets guvsnsicja, cutumuniellüsında cunjima àmanqmütü.

34 Guvsns redaèlla sin lets cuçutumuruda Policia ñ Culluma provins ua sa? Cunjin murasin Sjilisian-dslum.

35 Cueçtqnuada, Scja ámurøa maam macevtqnat ucu si scja qeägitqguandjan acum tıügatqmus. Cuçeqli tımuqstukmuçida cunjima ùna él 'Erad tımjaca-sinaca.

Capt^s XXIV.

1 Fjv meala qnasin manœana prest Ananjas cutumutsumenuda átoalandjananima, Tıstulas cutanatas

ua, cunjin culatşumenunda, cunjin ejəgjat-umurunda guvsnsicja Pełicjipj.

2 Cunjin tūmujiataşin cunaftqsipj, Testulas cusimq-
guda cunjima, cucutqnuda, Felics sa tūmūtutasimuta
jananima, sa muni mutaġġutqsimuta ḫançi àmalim-
munċi.

3 Fan seja muni sabagħurmata unnusin, Felics sūn
mamxuñġutqa.

4 'Ela eutqnat użqmarqnaūna scja, āla tūmucutq-
murċellun ja èca, san dqqia mutqāgutas.

5 'Ipa tecigjata ḫançi ūnċi ġim macirunnaca, cunjin
eumuni tħeċċussumqgħjata Ju àmalimunċi unnisin,
cunjin ácu Nazaref-ndšlum-ndjananima munit-
uluſtegħna.

6 Cunjin ácu cutuqru għarmanijnu da templ, jan-
cunjima tqitħida, jan cunjima tutu mañasinda cie' ġan-
nanin tħenqgħuta jananima eugħlikgħatacu.

7 Manoħana captin Lisias jananima cusaatnada,
izuk cumqabjla jiegħi tħaliex cunjin ġanxin n-
dšlum.

8 Cunjin euqeqli utwañda acu m scipj ġanjanma ei-
ċija qiegħi tgħidjan, sa cundjananima sa mjqexxa,
nan cutupj sa ūla mußellqmus suppqjanha ipa qiegħi-
giataċun scja.

9 Ju àmal ieurqmum m-tisindha, cundqm-qmws cunjin.

10 Guvsns qiegħi eutqella sin, Peł cuciutqnuda; Sa sa-
ja tħenmiettida ġand-ħalli amananci īrru 3, ġi cutupj
scja ăja qisianana, maam āmacuttan-ucusuka.

11 Tēlv mēala q̄ta átuejida Jerusalempij, īsipupj,
sa la cutupj q̄ta mura.

12 Cundjan bqv ja āla murūda àmanançicja dñçici-
çiamulaca ùna templ, àmananç i bqv āla tstucussa-
ma ùna sinagog, ùna siti ácun.

13 Cundjanqgaçik sc̄ja sūnqci ágjatumura jacejipj
àmana simakgjatac̄sin.

14 'Dānçī tupan átq̄məqgjøa sc̄ja, cundjan cumuni
ènjgqgjatac̄un érasi, cundqm ámuni tñssipam̄ta
Gedieja jānanin mutacjìn urumum̄taſin, jñdqagia
átnqisqm̄ta ecamandec̄atac̄un lø, profit'ndjan
áciñ.

15 Áçisinam̄ta Gedieja, cuça cundjan eqnisqm̄ta,
àmana nan üljāmānanøa, j̄mqeindjan, ulqpqeindjan
ácun.

16 'E cutupj muni çeðam̄ta mūsatupj, áçeðam̄ta
ulqp'apisñla muni m̄ta Gedupj, àmanupjında.

17 Ëru ñ qñassinqi ujspan átq̄ñnegatuða mutañgat
j̄mupj ñ usi àmanançicja, àman' ja q̄taſin tuijupj.

18 Aja'ndz̄lum Ju àmali ja cumutalagum̄tisinda
templ, m̄ç̄usaatqci ám̄tuða, tumuçgjameagat-
unnaca, q̄is dqnanunnaca.

19 Dqrara cundjan palanqnu ñan sc̄ja umurupj,
tula cundjan sūnqci ja tec̄i ulqpa.

20 'Dānđjan ácun cuā umurisinøa sc̄ja òrūam, tula
cundjan sūna murūda ja ulqpøastqagu étumum̄jac̄asın
cundjananima.

21 'Dānçitqtupan ágqlaŋgutqnuða étsumuniſin cun-

djananima, ՚ançita, Apunqeindjan cuňla qeàmanqmutana, cutupj átqumuducicjamuta qarum.

22 Felics cutupj murašin, cunjin cutupj qusat uppaqsumuta eundjananima eucutqnuða, Lisias manœana captin menqmus acim, cunjin ánila-tumcumurea, san úñgumbj mqrugwrgjatacapij tugjagutqtulli.

23 Sentùrianicja eucçqli mstecuda Pölicja, eucçqli umutnuda cunjima àmasqna, umanijnanda, cunjin mis bqv umqnuða զalaguellupj ciçin ucuràmalimandjananima, tula ciçicja mutamutaðgu curu.

24 Ácü mealealan, Felics tumutşueqtaasin cunj'-isipj eetucunçi Drusila Ju sepa, eucçqli jida Pölicja, cunjima cutumeqgjida Crjstupj qgia.

25 Pöl súna qgjasin cunjima ñma ûstqgupj, mututqsupj, nan mjqceupj ácun Felics cumaacunatq-gsugnuda, eucutqnuða, ՚ançi dgra sa eqtacea, scja nan áçila murea étqrugatapisñqmutumus.

26 Cunjin ácun ejà muni mijøalqnuða cunjima tumutqgu muni, cutupj cumunit jida cunjima apipj, cunjin cutupuscülatasqmis. Cunjin cumuni cutqmutumuñunda ciçicia.

27 Cumbj ñ qnasinçi uspan Possias Festas cutjamugatşenmwigqmatnuda Felicsicja. Felics Ju'ndjananima tumutuñabagwrgellupj eucçellqceçida Pölicja á àmasqmutqa.

Capt. XXV.

1 Festas tuñraqgasin cunji provinsupj tsenmutupj,

mutan melun ci uspan cutucjida Jerusalemupi, Sezareandslum.

2 Maneana prest, Ju mamuañgutqandjan cuqeägi-taqusinda cunjima Polupi, cunjima cututumulqnisinda.

3 Cutupi cundjan cutumutusabagud'alagunisinda, cuqeqli-żaminalagunisinda cunjima Jerusalemupi, cundjan cutumugurmutisinda ùnean, ānqdqra cundjan mis cja acupuneana cunjima.

4 Festas mutta eucutqnuða, Átumutua Peliċja Sezarea, i cutupi ásunatea cja.

5 San cunji ūnqi qrugatupi uppajsumuta, san ja tsumenøa cutupi, cunjin átstumegħejja qis cunji ūnqi-cippi, tula cunjin sūn ulqa.

6 Cunjin tsumurċellasin cundjananima ten mela cutumenuða Sezareipi, cunji áma sunna cunjin cutumutusuñda tstumjäc, cuqeqli ulustugatuda Peliċja ciçin apipi.

7 Cunjin mutqmuniñsin, Jerusalem'ndslum Ju àmali utuñmena sin cunjimicja cutsupalqnuða cumisealan, cundjan jzuk cuqeägi-tullida cunjima, cundjanagaçik sūna tumuteci qgħja.

8 Cetu macutqnat-ueusida maam, Ju'ndjananin tsexa, templ'nda, Sezs'nda, cutupi i bqv èca u lqpnata.

9 Festas cutusabagudaciruda Ju'ndjananima, Peliċja eucutqmuñuða għi-Apa, unda sucjœa Jerusalemupi cunjin tstumumjäc, émniżmata qedqara?

10 Pöl cucutqnuða, Sezs'ngi tñmjqæu átsamunata, cunji tupan áa tñmumjøceua : Ju ñimalimupj tuqru-garñutunnac í, sa cutupj annu uppusj.

11 'Etula tuqrugatqci, étul' ulqpunatqci tñmøacu-punupj í bav ál umqnuñmûta tñmøacupuna ; étul ulqpunatunnaca ñamanqgaçik ja ála tqguä cundjana-niejjipj. Sezsicja átumumjäkmûta.

12 Festas cütaëllasin eñsl'upj cucutqnuða ñ Unda sa tñmumjäkgjata Sezsicja? Sezsicjipj sa cuçùanegatea.

13 Áeu mélöalan Agripa Bñjsinda cucupqtumur-çellqpicinda Sezarea, Festasicja cütqnat-uñabagudupj.

14 Cunda tñmürçellañin ñru mela Festas cutumu-ruda ciñicja Pölupj. Cucutqnuða. Félics cuçëllqæu-çida ua çëamasqmûtua prizn.

15 Cutupj écumurçellañin Jerusalémupj manøana prest'ndjan, ñtoalandjan ácun ja cumuñtullisinda çis cutupj, í muñ cunjima tqguä éqgupupj.

16 Ácutqnuða cundjananima, Rom'ndsluméala bqv muni ja tqgu ñamanançí apunupj, cundjan muni ja matuñqtupunatqpi mqrugatqpicindacija úñgumbj mu-rupj, cundjan muni çeqli maeutqnat-ueusi.

17 Uñpan cundjan utuñmenasin acum, cunji áma-sunna átumumjäkmûtuda. Áçeqli umunida cunji ñinci ña tellan.

18 Ciñicja simaqquandjan ñgjasin, cundjan bqv umuruda ja ulqpeastqgu cuca étqnisqnasin.

19 Cundjan cutqrugurmûtisinda cunjima ñgja gutupj,

cundjan cijèngaqgjatacuisin, cundjan matugjagutq-napji. Pøl cijàgigjata Jezus muis àmanqmata, cundjan cudsicicjømata. Cunjin muis bqv àmanqmata.

20 Ámøeanuda cundqm eutqna, ýaçik sün muisata. Pølicja átucutumuruda ò Unda sucjøa Jerusalemuþi, gqta tømumjøceupi.

21 Pøl eucutqnuda, Agustasicja átumumjøceua. Cundqm émurasin, áçeqli tømøstukèlluda cutupi nan ueuqipi Sezariejjipj.

22 Agripa cundqm murasin eucutqnuda Festasicja, Þ ácuøgjata murupi cunji ünçi. Eucutqnuda, Ámasunna sa tømurea cunjima.

23 'Amasunna, Agripa Bñjsında cumatqmütupicinda ým uasugatqpi, cutumütupicinda qgjueqn, manøana captin'ndjan, gatandslum siti mamuøgutqeala, cundjan euüla tuñgatüsında, cunji uøpan Festas euceqli-ulusstukmuçida Pølicja.

24 Festas eucutqnuda, Ciñ Agripa, Üjamalim sán cutumøagatacun, san tstellenurmütacun ua, cutupi Jü àmali ýa cutuørugwurmata Jerusalem, sanci isin ácun, cundjan ýa muni gqlanøata, Cunjin muis bqv mamøamanq mütua.

25 'Emurarañin cunjima ularapisña sün bqv macupunqci, cestu ácun tstumumjøcalagunañin Agustasicja, cutupi ácicurimata ýamina cunjima.

26 Ámøamata ýa tøsenqeinqicja cutupi àgja salatas. Cunjin átannuñuda sananima lùmura cunjima, seja Agripa manøana ácisinqmata; sa muñurçellqmus

cunjima, ý bav qıl qrugatea cutupi, sandaqia ja sa-ül uceunaftasanea.

27 'Endaqia bav uceçicaru àmasqmütüançι cutupi çeðgjunnaca cunjin ulqpunatasin.

Capt^s XXVI.

1 Agripa cucusqnuada Pəlicja, Sa ā maam macutqnat uceusua ñırum. Pəl cunjidqra cütşelamunida, cumacutqnat-uceusida maam.

2 Áçisabagurgjata ciŋ Agripa scipindaqia áula cutqnat'umurəa şangi mələn cunji çisupi Ju àmalim ja cumuni çeðgigjatacuisin.

3 San dəqgia sün ül uppəşüməta Ju àmalim cumuni ûstukmütacun, cumuni mqrugurgjatecipicin, cumuni matugjagutamütacapj. Alla müsmütisin ja lamař.

4 'Emuni mütasin qtealan cuñl jəalqməta Ju àmali, ýndaqia ámuni təsumütüda cundjananima ùna Jersalem.

5 Cundjan tula qəjacuru qtealupi cemurisinasa scja şançita. Cunjin cumuni mütüda sünqci qpan farise.

6 'Árum ámunat şan, ámaçqqlaygjata cunji qəja, Ged qta təmurat-ufabagudasin şananin mutacjindjananima.

7 Cunji usqri şananin àmana tēv trjba cumunit ırəpməmütacun Gedicja mələalan, lucukdqra ácun cutupi ·euā çisinqmqtacuisin. Cutupi ý ácun áçisaba-

gurmata. Cutupj āpan ciŋ Agripa Ju āmali ja cuçeçcamata.

8 Cundqm san muni tstqsaŋgjata Gəd cutuceamutacan apunqeindjananima īamanaŋupj, cunjuiçik cunjin èca mjeaniea cutupj.

9 'F amuni èŋgəmatauda qta, emuni çgurmatasin Jezusima Nazaret' 'ndşluma,

10 Cunjin átqūstqauda Jerusalem, īma mutqandjananima átumutuada priz'n, átumutuabjelqnuada cutupj manəana prest'ndjananima, cundjan tūməcacuamjasin, ī áturuqumqmatauda cutupj.

11 Cundjananima amuni tutumañqmunida sinagog dqra, átumaqceunatat-çeçtqnuada cundjananima ulqpəci, jzuk ácuspigunatuda cundjananiciepj, maam siti átstuqruqumqmatuda cundjananima.

12 Cundqm mutqadqra étjnasin Damqseasupj tūmuqabjlanqci tūməjaminqci manəana prest'ndjananima átumugqliguda.

13 'Unatupa məlun cija átstecigqmatuda qgunandşlum ácun jəala, lum bqv euea lundasù, ja, cundjananima ácun ja tsugjnasin īananima eueəaluda cu-misealan.

14 'Fan tūməlupjasin ámuruda qja ja cutuceqtqnuda ībru guta չ Səl, Səl cumuduupj ja satuqruqurgjata? Maam tupan sa matqalusgjata tstaaci murapalqna.

15 'F ácuetqnuada չ Cunna sa Lərd? Cuetqnuada, Jezus amata, ja sa tūqruqurgjata.

16 Sa camqtua, sa cutecilatea, scja ąrūm átumutecida șanupj, scja ámuni gqligua, sa munit-umus-mutua ɣacjipj àmanançι étstualagunaʃin scja ąrūm, ácupj ácuñ naneala étstualagunea scja.

17 Ámuni mstukmuptua scja, àmali scja tṣtjealqmus, Jentjl'ndjananima élap alagunat-utuqruugur-muniñna scja, cutupj scja átjami ąrūm.

18 S'uastunnanea cundjananin tellan, sa tuʃunatea cundjananima lucqgündslum məlupj, Satançi ûʃ'ndslum sa gatucusùa Gedupj, cundjan euā tstumu-maculisinea, euā tstumumutaqgusinea ɣacija.

19 Ciŋ Agripa cundqm émurasin évn'ndslum i bqv çila mazqgqnuða.

20 Damqscas mütqandjananima ájat umuruða, Jerusalem mütqandjananima ácuñ, Judeadqra ácuñ, cunji uʃpan Jentjl'ndjananima ámuni ɣeqli mooun-nuda, ámuni ɣeqli sunatusında Gedupj, ámuni ɣeqli ustqguda sūna ûstqgqa tupan.

21 Cutupj ąpan Ju àmali ɣa eusqlapat-atusinda ûna templ' ɣa eaciprunqmuniñda.

22 Ged ɣa cumuni-əamanqmata, i bqv ɯlqʃ a àmanqmata ąrūm, ámunit ɯniñsmutuda mañenqeindjananima, mamqanıgırmütqandjananima ácuñ, eueunjitq-tupan profitqmalı, Moziz'ndjan ácuñ əta ɣa ągjasin.

23 Crjst muʃ sqgunatea, cunjin muʃ ɣa àmananæa, cunjin muʃ tuʃealenurmunña àmanançι, Jentjl'ndjananima ácuñ.

24 Cundqm cunjin maam macutqnat-ueusi-sin

Festas eugqlaqgutqnuada, Pel sa annu ánnusunur, izuc jeala sa tannusunur.

25 Сету сеңүтқында, ғаныма жаңылар мұта Festas
мамынған жаңылар қаралып, әзінде гүлдер түркіл асқатанған.

26 Ciż mutta šanči qġiġipji eċċa lenur, i cunjimin mħtac adqra ma ġu nafha apisu a acutajgħiata, īndqgia cunjima āteċi għiata ūl ja-eħol qmūta šanči u staqgupi. Jezu s'ndqgia bqv āl qmut aċċejji u staqgħidha.

27 Cij Agripa ḡ Unda sa mušuṛmūtu profit'ndjana-nima? cutupj seja átecigjata mušuṛmūtu.

28 Agripa eucutqnuđa Pećicja, Sa ja sacutqnat
umusatqmuni Crjsticja.

29 Pel cucutqnuða, ḩ úlu átannuðkgjata scja, ácundjananima ácwan ja cumuswrmutacundjan qrum cucunjitqtupan ja musata Jezusiina, bqv ja cuka ámasqmuni.

30 Cundqm cütaëllasin eij cucamqtuda guvns-
'ndjan Bsnjsindjan, cundjananima tsumutasin djan
áeun.

32 Agripa eucūtqnuða Festasioja, 'Þangi uan matūllutupeanqei cunjin qta tula tumumjakinuða Szszicja.

Cmts XXVII.

1 Nan sūn gieurisín jananima tutumupi Italiupj,
cutumssstukmuptada Juliasicja, Sentùrian Agustas'nei

soljs'ndjananima tşenmuktuā Pəlicijipj, ácun prizns-
'ndjananicijipj ácun cutqmssstecuda cunjima.

2 'Fan tstumupida usjqnan Adramitiandzluma, jan
ateguda, cuçicurisinda ēwjanjna Aja ñja. Aristarcas
Masidoniandzlum ça 'Tesalonicandzluma cutqasueçi-
da jananima.

3 Ámaſunna jan urufelluđda Sjdənupj. Julias utes
qpan cümunida Pəlicja, cırımuňuda cunjima ciçin
mørqgundjananima tı̄mumataūkmuktu.

4 Cullum jan ategasin, jan ēwjanjnuda Sipras ñja,
úſandqgia cutugjarcunuđda.

5 'Fan atukqnasın Sjlisia éca, Pamfilia écan ácun
jan urqpuđda Mjupj, ñuna Lisia.

6 Cunjisin Sentürian cutstecida usjqnan Alegzan-
driandzluma Italiupj atega tı̄cəqna cutupj jananima
cututumupigqmatuđda.

7 'Fan utes atukcunjnuđda ūru mela, uſpan jan ūne-
gatqmunda Njdasupj, úſandqgia cutugjatuda jananima,
jan ateguda Cret ñupj, Salmoni cuçisatapunur-
gqratacun.

8 'Fan mjøanqmunda cunjisin atukqna, jan ūnegat-
tuda īipj, cumatçapuňgjatacun, īatqsin; cunji gata
cəlamunata siti Lasęa.

9 'Fan şatura tı̄mutugjarcunjinasın, jan tecida bqv
íma çila atukcunjna amasqgu tstı̄amaſukmuktu
cuqnuđda'ndqgia, Pəl cundjananima cutēamalangja-
nuđda.

10 Cucutqnuđda cundjananima, Ujamali átecigjato

şançı ategan ým qrugatqei bqv usjqnanupj, setunda catupigqratacun, bqv cunji tupan qrugata, ýan ámanjamalim ýan qrugatea ácun.

11 Sentùrian cumusatuda usjqnan captinicja, cunjin bqv euea muşatuda Pøl tēamalaqjanañin.

12 Cundjan tecisin cunji ja qrugatqei tenaçcunupj, cundjan cqagutqnisinda Fenjsipj atukünegata, cunjin muş cundjan tenanea. Cunji ja ùna Crët cusatupunurgjata enü.

13 Cundjan tecisin utes mamuñi úsa cusabagudisinda, eqmüsında, cëusqnisinda Crët úsa gqta.

14 Cunji uspan gqta ejä cutstuusatuda tšäru 'Usoclidan matçapunqei.

15 Usjqnan cutümütstuusatuda, cundjanqgaçik tugjarcunjnatas, uspan ýan ñellatuda.

16 'Fan ñellatuda Cløda ùsca, ýan mjøanqmuniða bot cissatupi.

17 Cundjan cissatupiellañin bot, ejämaseamegatisinda usjqnan; Sstis bundal ategammaìnëali cutëipunitisinda, ýan tûmütusatuda.

18 'Fan úlu tûmütusurcunuda, ámasunna cundjan caneánisinda qeamatatupj usjqnan.

19 'Fan qpan ýan aneajcunuda mutan melun sal qeämasa ser.

20 Íru mela ýan bqv ála tecida lum, apuranicunda, ýan tûmütusur-cunuda şatura, ýan bqv çila mujøalqnuða ámanqmûta.

21 Cundjan atqña cunañin şatura Pøl cutucutq-

nuda cundjananima, Ujamali ḡ Dqrarā san āla muſinaraſa ja? Cundqm san atākèlludaacea Cret? san ja tula muſatasında sun bqv qrugatasa q̄rum.

22 Sunanima áqeqli ſabagurecuna q̄rum, bqv muſ uceali qa mulqeçəa q̄rum, үsjanın tupan cumaləcqumus.

23 Gəd'ndslum anjl ja cucupqtsumunielluda tucqim, ámuni t̄umugqlikgjata cunjima.

24 'Fa cucutqnuða, Pəl ulla maacunatica, Səzs'nci tellupj sa munñana, Gəd ácun scja euūla īamannaea scja cutşugqlundjananima.

25 Ujamalim san āla t̄umurasabagudua, īndqgia átumurasinaŋgqrata Gedicja, cvean cunjin umurasin ja cundqm əpan cuūştqgu.

26 'Fan muſ tumu-çilupurteceə ñscupj.

27 Fosten lucuk jan t̄ucunqgjasin, jan tstumutugjarcunjuða Adria écan, ñnatupa lucqguñ salsàmali eqnisqnisinda ánnupj èpatugata.

28 Cundjan cumjaktupeaŋgunisinda etacunupj, cutstecisinda tēti faðam istumula, cuçila tipeaŋgunisinda cja, cutstecisinda fiftən faðamq-tupan.

29 Cundjan ñscupj, tategamma amaluk cərəcəçin, cutstipeaŋgunisinda guri cundqm jan tsuŋeunuda mela.

30 Salsàmali cja cupqtumupisinda ánnupj tstuňraqgu bota, cutupj cutipeaŋgunisinda bot, cundjan cveqlqnisinda, guri muſ cundjan tstipeaŋgunəa ujamna.

31 Pel cucutqnuða sentùrianicja, soljs'ndjananima ácan; şandjan tula tumupigqşununu, sanqaçik tu-
məamananeana.

32 Soljs'ämali cutqgusatuda ropa böt çeàmasıcu-
nasın, cılıpütatusında.

33 Məlupj èpatugatqmuniñin, Pel cundjananima
cuçeqli tumisinañcunañin, cundjananima cucutq-
nuða, 'Ārum san tamañukcunuða fosten məla
atqñaqci.

34 Sananima áçeqli-atuñgqrata, cundqm san ā
tstumisinqmüñ, san'ndqgia üla tuməamananeana,
san müñ bqv èca mulqçua usta.

35 Cundqm cutqèllañin, cetu catuda bred, cuçisaba-
gurecutañgqmatuda cundjananima Gədnçicja, cunji
uñspan catuñgusatamuda.

36 Cundjan cunjidqra cuşabagudisinda, cutqtumi-
sinanisında.

37 'Fan ürunqluða tu úndrid sev'nti sics àmana.

38 Cundjan şūna tumisinqèllañin eanəançeumuta-
tusında ét écupj.

39 Ámañunna məlañin, cundjan cutunnacüsında
uñipj, cundjan cutecisinda ja bundql patagumunia
uñsa, cutupj cuqgutqnisinda uñqnan tıatukteca.

40 Cundjan ül qmañin guri cuçıl ulapusında écan,
cutqñantupeanisında tugjapulu çeàmasata, cucissacijsi-
sında mansl, uña tıünigupj cupatagunisında, cate-
gusında ánnupj.

41 Cutategammuda cumbj sqçi matugjataçqpi,

mujamqna cumaqtaqutatuda bundqlun, eepaqcuğın çili cuūl asetüda écupj.

42 Soljs àmali cjà tucuqnuða priz'ns'ndjananima ûl acuqmja, cundjan muñanaritukîneali, cundjan umutacjìnuñneali.

43 Sentùrian mutta cëamanqnuçuruða Pölicja cuñcida cundjananima, cuçeqlimuñanaritecüda cuşupqandjananima,

44 'Acuñdjan cutjar cutstumæamana ürraquda gumiä, cutjar cutstumæamanqnuða ánnupj usjqnan qeñsilupata, cundqm cundjan cuūl-ÿamanqnisinda.

Capt. XXVIII.

1 Cundjan ûl ýamanearqasjin ánnupj, cutumurisinda cunjii ùşeqmuñ Melta.

2 Cullum àmana tecaanaca cumutaqgusında ýananimä ûlu, ýananimä cutumalukqgusında ýan, ejimuçisinda ýananimä, cumaacunurçagusında belaca, turrinda.

3 Pö'l culqrida ýan, cullum eqguñdecüda vips cunjimin ùşupj, cunjima ejüda.

4 Cunji tecaanacj-amana tecisin cunji vips ciçicja ûqmuni ùş, cumaqprematisinda, Cunjin annu ûlapatus' qa, écan cuçeqamanqnuða, lorma salapa ciçicja bav ã ýamananqcuru.

5 Cunjin cutupreanupçeduða vips qrupj, cunjin bav ala sqgunatu.

6 Cundjan mutta cundunisinda ciçicia, cundjan eqnisqnuða cunjima ejə mütqtu, apunqeı lupjteca ; cundjan şutura alaguðellañin cutecisinda cunjima bav èca qrugata, cutstecitunnacuda. ejèngusında cunjima Gəd, cutupj cumaqtusisinda újgumbj.

7 Cunjisin cuñrūmütqguða usin gqtandşlumqa manəanqā Publias cumatçarpmütquda, cunjin cumutaqguða ýananima, cutumütquda ýananima mutan məla ciçin ucan ute səpan cutumütquda.

8 Publias 'nçi emən cuçesaqaneida fevs qrugata, disentri ácun. Pel cunjima eumuçida, cəməsəqguða, cutqtundecuda, cəamanqnuða cunjima.

9 Cundqm üstqgasinqi uspan, ácundjan ácun ñaqgumutasin cunjisin culatçumeamanqnisinda.

10 Cundjan ýananima cümiyutisinda úlu ; ýan tūmipiellañin, cundjan cuçeqtusında ýananima ñru ser ýan tūmumutaqgucurafin.

11 Trə munf uspan ýan cullum tstümupida usiqnan Alegzandriandsluma, tstənaçcunañin cunji ñescan, cunjimin sijn cumunipicinda Cqstor, Polues'nda.

12 Fan tstüürakgqmurçelluda Sjsacüs matan məlun.

13 Cullum ýan ateguisculatuda Rejiamupj, cunjı uspan ácü məlun elan cumamunida, ýan atukünegatuda ácü məlun Pùtioliupj.

14 Cunjisin ýan tecida mamacüsàmalimunç, cundjan cutumütçumurçelluda ýananima sevn məla, cundqm ýan cuçijnuða Romupj.

15 Cullum macüsàmali ýananicijipj murasın cuma-

nusimutuda īananima, Apij Fosamupi, Mutan tavşnupiñnda cutumanjamatçunañusında. Pəl cundjananima alagulləlañin eusabagurecütqnuñda Gədicja, cabjelenatuda açaña.

16 'Fan ünegatañin Romupi Sentürrian cutumşstük-gəmatuñda Captinicja, prizn əmalimüñdjananima mşstükmuniñ; Cunji ün eurumumunida Pəl'nçiçija təmutupi cumisan, ciçicja mşstükmunia səljs cutşumutuñda ciçicja.

17 Mütan məla uşpan Pəl cijägündə Ju'ndjananima mamuñgutuñ, cundjan təñigatañin, eucutqnuñda cundjananima. Üjamali, macusəmali 'E ulqpeastqagunaca əmanupi, īananin mutacjın muni üstqasinqita, cutupi ī bqv āla muazqgamuñta èca, əmalim ja ulqf qpan cutuatusuñda Rəm'ndslüm əmalimtangi üşüpi Jerüsalem'ndslüm.

18 Cundjan ja mjakelləlañin, ja eucatdaçısında, cundjanndqgia ja cutecisinda macupunqci.

19 Cutupi Juqmali muazqgqnañin, ī átumumijqcunda Sezsicja. 'E bqv èca mujəalqmuta ñ'usi əmalimtangi çəqigitqgu.

20 Cutupi átjıqgunda sananima cütqnuñpi, alagunupi, ī'ndaqgia átuməamasqmuta şançı çanq şucur Izrəl cumuni çisinamutasin, cutupi qpan átstuməamasqmüt şan.

21 Cundjan ciçicja eucutqnisinda, 'Fan bqv āla tecilets Jüdeandslüm scjipj qgja, mamacusəmali culluma muni ünegatañin ácun, cundjan bqv āla muni ggqlqnisinda scja.

22 'Fan seja murqeşerū sa mujealqmütacın, 'Şançı àmana crisçiana unna àmana cumuni çgqlqmüta.

23 Cundjan cutstüpapqnisında mela ciçicija; cunji melün ūru àmana euçgjameagatuda ciçin ueqtupi. Cundjananima ejägjatumurunda Ged'nçi eindumupi, Jezus'ncicijip ejägjatupusatuda cundjananima, Moziz ndslum profit'ndjan'ndslum ácın cuçeqgjat upusatuda cundjananima melün şutura cuçeqgjida, lucuk ácın cuā çeägimüta.

24 Cutjar-müsatusında cunjin àgjasin, cutjar bqv ala müsatuda.

25 Cundjan úngumbj matugjagutqnasin cutusisinda Pöl cundjananima èca cutaëllasın. 'İma äpan 'Fma Cuşpik qta cutucutqnuða Ezjicja profitqa jananin mutacijindjananima.

26 'Şançita cutucutqnuða, Manjagjat-umureasa şançı àmanançj, sa cütnəa, San mureana, san bqv jealenateana; san tecüana, san bqv tsteicipusateana.

27 'Şançı àmana saluri eqşunurgjata suscin, cundjananin ufeir cutsünar, cundjan cumuni munqubunur tella, cundjan tecüneali, muraïneali, sunurduneali, éçamananuñneali cundjananima.

28 San ala murea qrium, Géd cumutaäggana Jentjl'ndjananima, cundjan cumüsatusinea cutupi.

29 Cundqm cutaëllasın Ju àmali cutusuda, cumaqtuðuda úngumbj úlu.

30 Pöl cutumutuda cumbj ş ciçin ueqn etu tumumça-

naſin, cutupj cumuni t̄umqumuçida àmanqdqrangı ciçicja muni tec̄i-curaſin.

31 Cumunit-çmuruðda cundjananima Gəd'nci ciñdum-upj, cijagjida Lərd Jezus Cr̄jstic̄ipj, matumaaçunat apisña cumütuða, àmana muſ bqv āla munit-uſcida cunjima.

